

POT V SOZD

V petek, 19. avgusta letos, se je sestal politični aktiv IMP z namenom, da pregleda dosedanje rezultate in stanje glede uresničevanja zakona o združenem delu v naši delovni organizaciji, katerega plod je samoupravna reorganizacija iz delovne v sestavljeno organizacijo združenega dela in opredeli naloge in nosilce v zvezi s tem za obdobje naslednjih dveh mesecev.

Glede na gradivo, ki danes že obstaja in glede na misli in ugotovitve, ki so bile izrečene na omenjenem sestanku političnega aktiva lahko zaključimo, da je prva faza uresničevanja zakona o združenem delu v naši delovni organizaciji in s tem prehoda iz delovne organizacije v SOZD konča in da stopamo v drugo, končno fazo uresničevanja zakona, katere rezultat bo konstituiranje sestavljene organizacije združenega dela in ki bo brez vsakršnih dvomov terjala mnogo večjih naporov in vsestranskega sodelovanja kot prva.

Prva faza je pomenila ugotavljanje obstoječega celotnega družbeno ekonomskega, organizacijskega in samoupravnega stanja vsake temeljne organizacije združenega dela, združene v IMP, vključujoč tudi delovno skupnost strokovnih služb in same delovne organizacije kot take, ter najvažnejše, predlog sprememb obstoječega stanja v smislu določb zakona o združenem delu.

Čeprav moramo med začetke sedanje poti v sestavljeno organizacijo združenega dela šteti že sestanek političnega aktiva IMP iz julija 1976, pa smo organiziran postopek pričeli s sklepom delavskega sveta IMP z dne 30. marca letos, ko je sprejel program za uresničevanje zakona o združenem delu v IMP in imenoval komisijo za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu v IMP. Na tej podlagi so svoje programe in komisije sprejele oz. imenoval vse TOZD in DSSS. Pri ugotavljanju obstoječega stanja, ki so ga komisije opravile v obširnih analizah, so imele precej problemov, a so svoje naloge v veliki večini opravile pohvalno.

Mnogo težje delo je imela (in ima) komisija na ravni delovne organizacije, ki je morala iz obstoječih osemnajstih analiz ugotoviti pravilne zaključke in izdelati predlog. Razplet petkovega političnega aktiva, posebno pa še pismena mnenja komisij v TOZD pričajo, da je komisija z dosedanjim delom uspela, saj večina TOZD v celoti podpira predlog komisije na nivoju delovne organizacije glede organiziranosti in temeljev bodoče sestavljene organizacije združenega dela. Na omenjeni predlog sta bili dani dve pripombi bistvenega značaja, zato je politični aktiv prizadete TOZD napotil na medsebojni vsklajevalni postopek, na podlagi katerega bi morali dobiti zaključčen predlog komisije, ki naj se v drugi fazi, v ka-

tero stopamo, dokončno uresniči v organiziranju SOZD.

Sedanji razplet tudi kaže na organiziranje nekaj novih TOZD iz delov delovnih procesov sedanjih TOZD in DSSS. Glede vključevanja teh novoorganiziranih TOZD v bodoče delovne organizacije je mnenje komisije na ravni delovne organizacije in političnega aktiva nedeljeno: ne glede, v kateri TOZD oz. DSSS se del organizira kot TOZD, združevati se mora v tisto bodočo delovno organizacijo, v katere dejavnost in bistvo združevanja oz. povezovanja spada.

Komisija za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu v IMP in politični aktiv sta tudi določila nosilce določenih nalog in obseg ter rok teh nalog, ki naj sedanji postopek pripeljejo do konca. Tako naj bi bil osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev, ki je danes »najvišji« splošni akt v vsaki TOZD, pripravljen do konca meseca avgusta, služil pa bi kot opora vsem TOZD pri končni obdelavi tega akta.

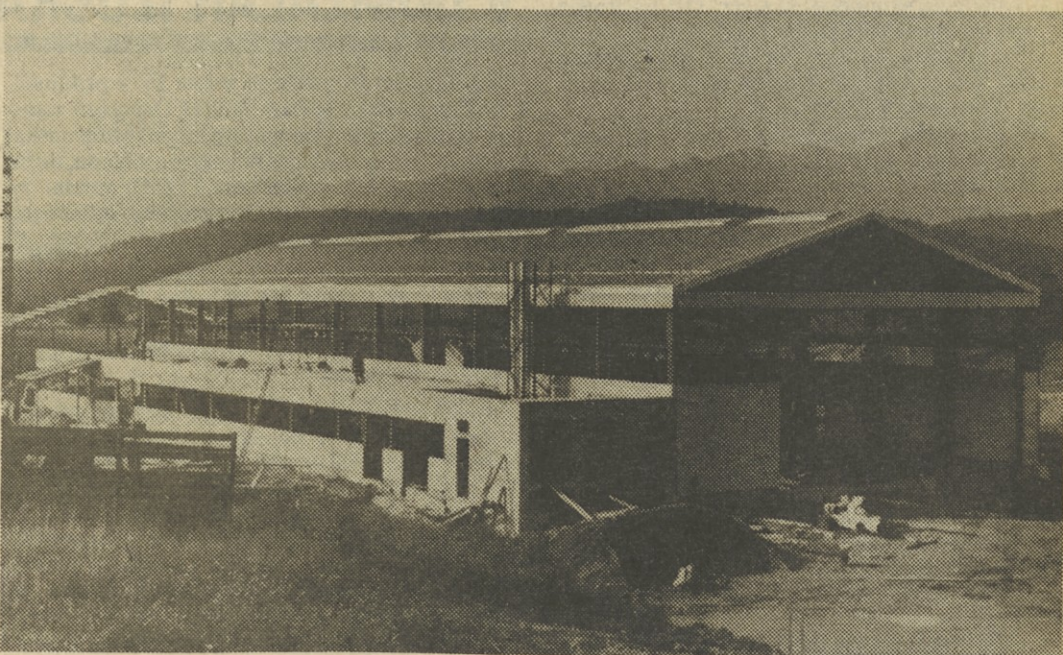
Po predlogu, ki ga je izdelala komisija na nivoju IMP in ki je bil soglasno v celoti sprejet, bo imela interna banka v SOZD posebno mesto. Zato naj bi bili temelji združevanja in poslovanja interne

banke pripravljeni v osnutku samoupravnega sporazuma o združevanju v interno banko do 15. septembra. Isti termin je predviden za izdelavo osnutka samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD, za katerega je zadolžena celotna komisija. Končno naj bi bil do 15. oktobra izdelan osnutek o nagrajevanju oz. samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov, povezan s še nekaterimi sporazumi, ki opredeljujejo dohodkovne odnose.

Posebno mesto zajema samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo, katerega osnutki v okviru TOZD, ki naj bi se združile v posamezno delovno organizacijo, naj bi bili pripravljeni do konca septembra. Ta rok je izbran namenoma, da je možna vskladitev vsakega osnutka tega sporazuma posebej z onim o združitvi v SOZD. Prav tako so določeni nosilci za izdelavo osnutka pravilnika o delovnih razmerjih TOZD.

Jasno je, da vsi naštetih samoupravnih splošnih akti ne morejo biti sami sebi namen, ampak morajo pomeniti družbeno ekonomsko in samoupravno vsebino, ki naj izhaja iz določene sredine. Tak

(Nadaljevanje na 2.strani)

Novogradnja TOZD TIO v Godoviču je že pod streho

POT V SOZD

(Nadaljevanje s l. strani)

sporazum oz. samoupravni splošni akt, ki normira dejansko in od večine sprejeto in vsklajeno vsebino tudi ni težko zapisati in se ga tudi držati. V nasprotnem primeru je to akt zaradi akta, ki je poleg vsega na stalnem prepihu raznovrstnih kršitev, kar danes ni redek pojav. Prav zaradi tega je politični aktiv sprejel tudi sklep, da TOZD, ki naj bi se po predlogu komisije na ravni delovne organizacije združevale v bodoče delovne organizacije, imenujejo skupne komisije, ki bi vsebinsko vskladile vprašanja programa, razvoja, ciljev

združevanja itd. bodoče delovne organizacije in šele na taki podlagi bo mogoče izdelati osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo, ki bo imel trdne temelje in čisto vsebinsko zgradbo. V vsaki taki grupaciji TOZD, ki naj bi se združile v bodočo delovno organizacijo bodo tudi imenovali delavca, ki bo nosilec omejenega samoupravnega postopka in odgovoren za njegovo pravilno in pravočasno izpeljavo.

Čeprav vsakega od nas redno delo svojih del oz. analog na »delovnem mestu« zaposluje, nam časa,

truda in odpovedovanja v tej fazi samoupravne organiziranosti IMP ne bi smelo biti žal, če vemo, v kolikšni meri je optimalna samoupravna organiziranost pomembna za dobro in boljše gospodarjenje. Če sem pristejemo še bližajoči se jubilej 30-letnice IMP, bi morala biti motivacija naravnost idealna. Ob takih predpostavkah si ne moremo dovoliti neuspeha — veliko dela bomo opravili, če bomo lahko prihodnje leto pozdravili nastanek dobro organizirane in uspešno sestavljene organizacije združenega dela.

ALES ČERIN, dipl. iur.

Zaključki s sestanka političnega aktiva IMP

1. Podpira se predvidena samoupravna organiziranost IMP v SOZD (rok 1.1.1978), po predlogu skupne komisije, ki je bil posredovan vsem TOZD.

a) vprašanje vključitve Livarne sive litine (LSL) Ivančna gorica v DO s TRAA in SKIP naj se ponovno razpravlja na skupnem sestanku političnih aktivov teh TOZD (brez vodilnih delavcev), pri čemer je obvezno rešiti vprašanje sporazuma o medsebojnih dobavah in sporazuma o delitvi programa na osnovi dohodkovnih odnosov (upoštevati dolgoročnost). Sestanek v četrtek, 25. 8. 1977 ob 10. uri na Titovi 37.

b) vprašanje vključitve bodočega TOZD Klima — montaža v DO z OV in PM Koper ali Klima proizvodnja, naj se ponovno razpravlja na skupnem sestanku političnih aktivov teh TOZD (brez vodilnih delavcev.) Sestanek bo v sredo, 24.8.1977 ob 10. uri. Zaključki se posredujejo skupni komisiji,

c) Podpira se pobuda za formiranje TOZD Dijaški dom Domžale v Izobraževalni center IMP in v tem smislu je treba dopolniti tudi ekonomski elaborat.

d) Ostale obračunske enote TOZD Družbeni standard se v skladu s 379-4 členom ZZZ vključijo v delovne skupnosti, in sicer: OE počitniški domovi na ravni SOZD.

OE centralna kuhinja na ravni DO elektro branže, OE samski domovi na ravni DO montažne dejavnosti v Ljubljani.

Premoženjska razmerja — združevanje sredstev v objekte družbenega standarda ostanejo nespremenjena.

Upravljanje in način poslovanja se še nadalje razvija v obliki svetov porabnikov in proizvajalcev.

2. Pred konstituiranjem DO je treba imeti izdelane elaborate o družbeno-ekonomski upravičenosti. Elaborate izdelajo grupacije same. V ta namen naj se formirajo skupne komisije za naslednja področja:

- komisija za program in razvoj
- komisija za organizacijo
- komisija za samoupravljanje

3. Politični aktiv daje še posebne zadolžitve za pripravo osnutkov samoupravnih aktov.

— SS o združevanju dela in sredstev v SOZD. Pripravi skupna komisija — rok 15.9.1977.

— SS o združevanju TOZD v DO — do 30.9.1977

— SS o združevanju delavcev v TOZD — rok 1.9.1977

— SS o interni banki — do 15.9.1977

Politični aktiv IMP je podprl naslednji predlog skupne komisije za spremljanje uresničevanja Zakona o združenem delu.

Temeljne organizacije se povežejo v delovne organizacije in sicer:

1. TOZD Elektromontaža, TEN, Dvigalo (Slovenske Konjice)
2. TOZD PMI, ELKO, BLISK
3. TOZD OV, PM
4. TOZD TIO, KLIMA, PANONIJA
5. TOZD SKIP, TRAA, LSL
6. TOZD Projektivni biro, Zastopstva (Inženiring, Izobraževalni center)

V oklepaju so navedene temeljne organizacije, ki šele nastajajo.

— pravilnik o delovnih razmerjih — rok 30.9.1977

— SS o delitvi OD pripravi skupna komisija iz predstavnikov bodočih DO. Rok 15.10.1977. Komisija v sestavi:

Weiss Jože — predsednik

Bukovac Rudi — TRAA

Kovač Martin — PMI Maribor

Boh Vlastimir — Klima

Poljanšek Samo — OV

Rode Andrej — Livarna

Semolič Viljem — DSSS

Žakelj Franc — PB

Košorok Ivana — ZST

Černič Drago — DSSS

Ciuha Franc — Konferenca OOS IMP

4. Imenuje se komisija v sestavi Šubic Jože, Pahor Fani in Jamšek Marija, ki ima nalogo, da pomaga razčistiti medsebojne odnose in obtožbe v TOZD Družbeni standard. — Rok 15.9.1977.

5. Iz blagajne sindikata IMP se nakaže 5.000 din za proslavo dneva kovinarjev Jugoslavije.

Predsednik

Konferenca OOS IMP Ljubljana

ŠUBIC JOŽE, l.r.

Sekretar

Sveta ZK IMP Ljubljana

KURENT CIRIL, l.r.

V DOMŽALAH IZOBRAŽEVALNI CENTER IMP

Dijaški dom Domžale se je leta 1974 priključil k IMP in postal v sestavi TOZD Družbeni standard samostojna organizacijska in obračunska enota. Že ob pripojitvi so bile težnje v domu, da bi se organiziral kot samostojna TOZD, vendar je bilo iz določenih razlogov to vprašanje odloženo.

Iz analize pogojev za organiziranje Dijaškega doma v samostojno TOZD izhaja, da so sedaj izpolnjeni vsi pogoji, da se začne uresničevati omenjeni koncept organizacije, t.j., da se Dijaški dom Domžale organizira kot posebna storitvena TOZD v okviru IMP.

Dijaški dom Domžale je delovna celota, rezultat dela delavcev se da samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji, oz. na trgu, delavci v tej enoti lahko uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice — s tem pa so izpolnjeni zakonski pogoji za organiziranje TOZD. Glavna naloga Dijaškega doma Domžale, ki zaposluje 24 delavcev, je oskrba in vzgoja učencev v gospodarstvu. Ta dejavnost Dijaškega doma Domžale, kot specifična dejavnost v okviru TOZD Družbeni standard, dejansko tudi ni v ničemer povezana z dejavnostmi drugih

OE v tej TOZD, ki jih skupno označuje zadovoljevanje potreb družbenega standarda delavcev.

Dijaški dom Domžale trenutno razpolaga s kapacitetami za oskrbo 234 učencev v gospodarstvu. Domske kapacitete pa se bodo verjetno še nekoliko povečale, ko bo investicija za posodobitev in razširitev njegovih kapacitet v celoti končana.

Osnova za urejanje medsebojnih odnosov med bodočo TOZD in drugimi TOZD v sestavi IMP kot uporabniki njegovih storitev bo nedvomno samoupravni sporazum o osnovah plana ter srednjeročni in letni plani teh TOZD in delovne organizacije kot celote. Z navedenimi akti bodo TOZD lahko sporazumno uredile medsebojni vpliv na poslovno in razvojno politiko, še posebej pa vprašanja izpolnjevanja in izboljševanja storitev Dijaškega doma ter se dogovarjale o strukturi in načinu oblikovanja cene oskrbnin.

Politični aktiv IMP je pobudo delavcev Dijaškega doma podprl. Dijaški dom Domžale naj bi se organiziral kot samostojna TOZD — Izobraževalni center IMP in naj bi se v tej smeri tudi razvijal. Nova TOZD se bo vključila v eno od bodočih delovnih organizacij.

POSLOVANJE V I. POLLETJU 1977 V PRIMERJAVI Z ISTIM RAZDOBJEM V L. 1976

Letočni pristop pri izdelavi polletnega periodičnega obračuna, se je v marsičem razlikoval od vseh dosedanjih, ker je letošnje leto prvo leto uporabe Zakona o združenem delu in so tako TOZD prvič v obrazcu Poslovni rezultat med letom — bilanca uspeha prikazale nove obračunske in družbene kategorije, kot so: skupni dohodek, razporeditev skupnega dohodka in dohodka, čisti dohodek in njegova razdelitev.

Tako imamo (izhajajoč iz 110. člena Zakona o združenem delu) obračunsko točno izkazano, koliki del dohodka je namenjen za splošno in skupno porabo, a kolikšen del dohodka ostaja delavcem kot čisti dohodek, za njihove osebne dohodke, skupno porabo, za razširitev materialne osnove in za rezervna sredstva.

Preden si bomo v priloženih tabelah ogledali nekatere osnovne podatke o doseženem poslovnem rezultatu, bi radi opozorili na spremembe v samih predpisih, ki so vplivali, da je ustrezní letošnji dohodek v primerjavi z lanskim praviloma večji, ker se letos iz celotnega prihodka ne nado-meščajo naslednji izdatki:

— če so vsebovani v obračunanih proizvodih, blagu in storitvah, na podlagi katerih je v zadnjih 15 dneh obračunske dobe nastalo dolžniško-upniško razmerje, pa niso bili plačani do konca obračunske dobe, s pogojem, da jih je TOZD dobila plačane najpozneje do izteka petnajstega dne naslednje obračunske dobe,

— če so vsebovani v obračunskem blagu in storitvah, izvoženih v tujino, ki jih TOZD do konca obračunske dobe ni dobila plačanih in za katere plačilni rok ni potekel,

— kakor tudi vrednost proizvodov in blaga, ki je sicer že odpredeljeno, vendar do konca obračunske dobe še ni nastalo dolžniško-upniško razmerje (t. i. blago na poti).

Iz priloženih tabel se vidi, da je celotni prihodek v letošnjem polletju za IMP kot celoto, za 38,9 % višji od lanskega v istem obdobju in da so dosegle nadpovprečen porast TOZD: Dvigalo, Ljubljana z 95,0 %, SKIP Ljubljana z 86,9 %, PMI, Maribor z 59,5 %, Panonija, Murska Sobota z 58,6 %, Klima, Ljubljana z 47,8 %, TIO, Idrija z 41,0 %, ZIP Ljubljana z 59,6 %, Blisk, Murska Sobota z 66,2 %, EKO, Ptuj z 46,6 %, DS Ljubljana z 42,5 %. Najmanjši porast celotnega prihodka izkazuje TOZD PM Koper z borih 4,7 %.

V letošnjem prvem polletju so se nasproti istemu razdobju lanskega leta povečali materialni stroški z amortizacijo, ki se glede na predpise nanašajo na celotni prihodek, za 33,4 %. Porast je sicer manjši za 5,5 % nasproti celotnemu prihodu, vendar bi tu še enkrat opozorili na zgoraj omenjene spremembe v predpisih, ki znižujejo

porabljená sredstva. Takšna ugotovitev velja za IMP kot celoto, medtem ko imajo naslednje TOZD manjše povečanje porabljenih sredstev, kot pa je povečanje celotnega prihodka: EM Ljubljana, LSL Ivančna gorica, Blisk Murska Sobota, EKO Ptuj, Dvigalo Ljubljana, TRAA Ljubljana, Panonija Murska Sobota, DS Ljubljana in pa DSSS Ljubljana, ki ima edina v letošnjem prvem polletju porabljenih manj sredstev kot jih je porabila v prvem polletju lanskega leta, in sicer za 9 %.

Če od celotnega prihodka odštejemo porabljená sredstva dobimo »dohodek«, ki pa še ni dohodek TOZD, saj moramo tako ugotovljeni »dohodek« (zap. št. 3) zmanjšati v našem primeru za skupni dohodek (zap. št. 4). Zaenkrat se pri nas pojavlja pod skupnim dohodkom le del dohodka za obresti.

Tako se je dohodek IMP, v prvem polletju 1977 nasproti istemu razdobju lanskega leta, povečal za 49,5 %. Nadpovprečen porast so dosegle naslednje TOZD: PMI Maribor z 56,9 %, EM Ljubljana z 60,2 %, SKIP Ljubljana z 77,7 %, Blisk Murska Sobota z 177,5 %, EKO Ptuj z 146,8 %, Dvigalo Ljubljana z 116,5 %, TRAA Ljubljana z 96,4 %, Panonija Murska Sobota z 112,0 % in DS Ljubljana z 135,4 %. Edino TOZD PM Koper izkazuje letos manjši dohodek in to za 4,3 %.

Skupni dohodek je narasel v obravnavanem razdobju za 48,1 %, kar priča da so se naše obveznosti iz naslova kreditov povečale skoraj za polovico. Največji skupni dohodek izkazuje TOZD Panonija, Murska Sobota z 3.116.499 din, a največji procentualni porast izkazuje TOZD ELM.

Po novem v periodičnih obračunih ne bomo več izkazovali nerazdeljenega »ostanka dohodka«, temveč bomo v njih ves dohodek razdelili, tj. iz njega bomo pokrili vse prispevke, davke, samoupravno dogovorjene obveznosti, osebne dohodke, pa tudi izkazali razporeditev za skupno porabo, za rezerve in za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela. Taka razporeditev dohodka velja seveda kot začasna (informativna), kajti poslovni sklad, rezervni sklad, sklad skupne porabe in drugi skladi se iz take delitve med letom ne morejo oblikovati. (Nadaljevanje na 4.strani)

Proslava tridesetletnice IMP bo 14. oktobra

Skupna proslava ob 30. obletnici IMP bo v petek, 14. oktobra ob 10. uri na Gospodarskem razstavišču. Na proslavi bo govoril predsednik DS podjetja, v kulturnem programu pa bosta sodelovala invalidski pevski zbor, moški zbor IMP, godba Ljudske milice in recitatorji.

Proslave naj bi se udeležili delegati TOZD (iz večjih 50, 10 iz manjših). V delegacije naj bodo vključeni letošnji 10, 20 in 30-letniki (pri IMP), direktorji TOZD, predsedniki DS, sekretarji OOKZ, predsedniki IO OSS in mladine. Skupaj s povabljenimi gosti naj bi bilo na tej proslavi okrog 1.000 ljudi.

Vsaka TOZD pa naj še sama organizira proslavo ob našem jubileju. Zaželeno je, da bi bile te proslave združene s proslavami ob 29. novembru.

Petek, 14. oktobra, ko bo osrednja proslava, je za vse delavce IMP dela prost dan!

	OV, Ljubljana			Klima, Ljubljana			PMI, Maribor			PM, Koper			ELM, Ljubljana		
	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks
1. Celotni prihodek	105.367	129.118	122,5	75.315	111.287	147,8	89.365	142.505	159,5	56.223	58.840	104,7	146.810	188.240	128,2
2. Porabljená sredstva	69.095	90.147	130,5	40.064	61.114	152,5	63.775	102.363	160,5	36.175	39.661	109,6	103.848	119.436	115,0
3. Dohodek	36.272	38.971	107,4	35.251	50.173	142,3	25.590	40.142	156,9	20.048	19.179	95,7	42.962	68.804	160,2
4. Skupni dohodek	26	106	407,7	29	78	269,0	183	578	315,8	97	422	435,1	6	240	4000,0
5. Prispevki in davki SIS-om	3.243	3.267	100,7	3.898	6.530	167,5	3.823	3.516	91,9	1.251	1.630	130,3	4.037	8.843	219,0
6. Davki in prispevki po SS	1.030	2.019	196,0	1.386	5.230	377,3	1.200	1.368	114,00	324	496	153,1	2.556	6.786	265,5
7. Dogovorjene obveznosti	320	798	249,4	177	252	142,4	123	423	343,9	81	160	197,5	120	374	311,7
8. Čisti dohodek	31.653	32.781	103,6	29.761	38.083	128,0	20.261	34.257	169,1	18.295	16.471	90,0	36.243	52.561	145,0
9. Izguba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Osebni dohodki	21.396	23.290	108,9	15.713	17.621	112,1	16.023	22.332	139,4	14.046	15.790	112,4	30.006	36.150	120,5
11. Skupna poraba	1.318	2.334	177,1	576	1.486	258,0	1.707	2.414	141,4	1.783	432	24,2	2.251	5.844	259,6
12. Rezervni sklad	1.113	1.424	127,9	1.998	2.043	102,3	606	1.454	239,9	580	95	16,4	1.109	2.263	204,1
13. Pos.skl.-del za pos.nerazv.	1.012	1.529	151,1	1.882	2.044	108,6	-	1.025	-	530	-	-	1.327	1.820	137,2
14. Pos.skl.-za pos.po predp.DPS	1.883	1.033	54,9	3.936	3.973	100,9	-	-	-	-	-	-	1.459	4.852	332,6
15. Poslovni sklad	4.930	3.171	64,3	4.733	9.287	196,2	1.924	6.393	332,3	1.355	-	-	-	1.539	-
16. Poprečno število zaposlenih	418	528	126,3	343	382	111,4	419	478	114,1	352	360	102,3	571	624	109,3
17. Popr.uporaba poslovnih sr.	102.809	145.765	141,8	104.459	156.467	149,8	100.792	158.202	157,0	61.394	57.842	94,2	136.571	191.906	140,5
18. Popr.uporaba os.sredstev	23.926	32.899	137,5	19.986	22.010	110,1	52.176	58.400	111,9	6.418	23.527	366,6	39.420	36.979	93,8
19. Zaloge	26.356	15.789	59,9	22.642	28.559	126,1	10.021	15.446	154,1	7.115	17.473	245,6	24.942	19.499	78,2

POSLOVANJE V I. POLLETJU 1977 V PRIMERJAVI Z ISTIM RAZDOBJEM V L. 1976

(Nadaljevanje s 3. strani)

Če pogledamo koliko so se v letošnjem prvem polletju povečali prispevki in davki SIS nasproti istemu obdobju lanskega leta vidimo, da je porast za celotno DO 65,4 %. Nadpovprečen porast izkazuje TOZD Klima Ljubljana z 67,5 %, EM Ljubljana z 119,0 %, TIO Idrija z 76,3 %, SKIP Ljubljana z 113,7 %, PB Ljubljana z 69,8 %, Blisk Murska Sobota z 300,6 %, EKO Ptuj z 323,4 %, Dvigalo z 149,3 %, TRAA Ljubljana z 206,8 % in Panonija Murska Sobota z 109,0 %.

Podobno je stanje pri davkih in prispevkih po SS, saj so se le-ti povečali v obravnavanem razdobju za IMP kot celoto za 99,1 %, medtem ko so TOZD z nadpovprečnim porastom Klima Ljubljana z 277 %, EM Ljubljana z 165,5 %, SKIP Ljubljana z 316,8 %, PB Ljubljana z 143,9 %, ZIP Ljubljana z 184,8 %, Blisk Murska Sobota z 409,1 %, Dvigalo z 404,6 %, TEN Ljubljana z 211,4 %, DS Ljubljana z 389,5 %.

Obe postavki, tako prispevki in davki SIS in davki in prispevki po SS so v pretežni meri odvisni od dohodka TOZD in temu primerno so se ti pri-

spevki povečali v letošnjem letu. Posebno velja to za TOZD Blisk in EKO Ptuj, ki sta lansko prvo polletje poslovala celo z izgubo.

Tudi dogovorjene obveznosti so se povečale letos (I. polletje) za celotno DO za 95,6 %, kar gre predvsem na račun zavarovalnih premij. TOZD z nadpovprečnim porastom so OV z 149,4 %, PMI Maribor z 243,9 %, PM Koper z 97,5 %, EM Ljubljana z 210,7 %, LSL Iv. gorica z 117,9 %, SKIP Ljubljana z 165,6 %, EKO Ptuj z 114,8 % in TEN z 130,5 %.

Čisti dohodek se je v letošnjem prvem polletju nasproti lanskemu povečal za 37,9 %. Nadpovprečno povečanje izkazuje TOZD PMI Maribor z 69,1 %, ELM Ljubljana z 45,0 %, LSL Iv. gorica z 87,0 %, SKIP Ljubljana z 64,5 %, Blisk Murska Sobota z 76,1 %, EKO Ptuj z 88,5 %, Dvigalo Ljubljana z 101,4 % in TRAA Ljubljana z 74,9 %. Od vseh TOZD ima le PM Koper čisti dohodek v letošnjem prvem polletju manjši od lanskega in to za celih 10 %. Potrebno je poudariti, da TOZD Blisk Murska Sobota, EKO Ptuj in Panonija Murska Sobota izkazuje še večje povečanje čistega dohodka, kot je zgoraj prikaza-

no, saj so imele te TOZD v lanskem polletju izgubo, tako da bi morali od čistega dohodka (v lanskem letu), izkazanega pod zap. št. 8, odšteti izgubo pod zap. št. 9 in bi dobili dejansko povečanje čistega dohodka. Tako bi Blisk Murska Sobota izkazoval povečanje čistega dohodka za 175,2 %, EKO Ptuj za 160,3 % in Panonija Murska Sobota za 151,8 %.

Največji del čistega dohodka gre na račun osebnih dohodkov. Le-ti so se v letošnjem prvem polletju nasproti lanskemu povečali za 22,7 %. Večje razporeditve v korist OD, kot pa znaša povečanje čistega dohodka, izkazujejo naslednje TOZD: OV Ljubljana, PM Koper, ZIP Ljubljana in TEN Ljubljana.

Če pogledamo kolikšen je porast pri skupni porabi vidimo, da je le-ta za DO v I. polletju 1977 nasproti I. polletju 1976 večja za 116,2 %. Tako povečanje lahko pripišemo predvsem zakonskim predpisom in samoupravnemu sporazumu (v zvezi z nagradami ob delovnih jubilejih).

Sredstva začasno razporejena v rezervni sklad so se v tem obdobju povečala za 62,1 % za IMP kot celoto. Posojila nezadostno razvitim republi-

	v ooo din														
	LSL, Iv.gorica			TIO, Idrija			SKIP, Ljubljana			PB, Ljubljana			ZIP, Ljubljana		
	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	30	31	32	33
1. Celotni prihodek	52.126	65.902	126,4	27.897	39.345	141,0	29.192	54.557	186,9	9.932	13.708	138,0	9.845	15.708	159,6
2. Porabljen sredstva	33.966	39.747	117,0	15.407	22.336	145,0	18.719	35.951	192,1	1.900	2.752	144,8	5.377	9.807	182,4
3. Dohodek	18.160	26.155	144,0	12.490	17.009	136,2	10.473	18.606	177,7	8.032	10.956	136,4	4.468	5.901	132,1
4. Skupni dohodek	1.171	1.622	138,5	569	257	45,2	469	667	142,2	6	3	50,0	14	11	78,6
5. Prispevki in davki SIS-om	1.715	2.396	139,7	1.099	1.937	176,3	986	2.107	213,7	653	1.109	169,8	462	693	150,0
6. Davki in prispevki po SS	4.345	1.549	35,6	458	643	140,4	392	1.635	416,8	278	678	243,9	198	564	284,8
7. Dogovorjene obveznosti	376	857	227,9	89	140	157,3	32	85	265,6	15	20	133,3	38	34	89,5
8. Čisti dohodek	10.553	19.731	187,0	10.275	14.032	136,6	8.594	14.113	164,5	7.080	9.146	129,2	3.756	4.599	122,4
9. Izguba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Osebnih dohodki	10.480	14.457	137,9	7.868	9.145	116,2	5.108	7.730	151,3	6.560	6.441	98,2	1.738	2.472	142,2
11. Skupna poraba	70	1.232	1760,0	735	1.441	196,1	385	558	144,9	268	433	161,6	70	203	290,0
12. Rezervni sklad	-	523	-	373	554	148,5	228	613	268,9	54	341	631,5	187	219	117,1
13. Pos.skl.-del za pos.nerazv.	-	426	-	225	326	144,9	338	306	90,5	52	236	453,8	76	198	260,5
14. Pos.skl.-za pos.po predp.DPS	-	1.985	-	706	2.033	288,0	547	1.124	205,5	83	536	645,8	297	374	125,9
15. Poslovni sklad	-	1.009	-	97	334	344,3	1.968	3.360	170,7	63	1.144	1815,9	1.388	1.132	81,6
16. Poprečno število zaposlenih	308	300	97,4	200	208	104,0	138	151	109,4	92	103	112,0	34	39	114,7
17. Popr.uporaba poslovnih sr.	66.385	86.807	130,8	45.743	45.806	100,1	31.336	61.015	194,7	14.763	22.557	152,8	-	21.605	-
18. Popr.uporaba os.sredstev	33.897	54.219	160,0	17.414	17.306	99,4	5.190	7.160	138,0	4.460	6.558	147,0	849	739	87,0
19. Zaloge	15.455	13.305	86,1	9.669	13.233	136,9	28.089	28.387	101,1	1.323	1.180	89,2	8.140	17.503	215,0

	v ooo din														
	Blisk, M.Sobota			EKO, Ptuj			Dvigalo, Ljubljana			TEN, Ljubljana			TOZD TRAA		
	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
1. Celotni prihodek	22.876	38.027	166,2	24.547	35.991	146,6	16.937	33.021	195,0	68.518	88.676	129,4	74.007	102.781	138,9
2. Porabljen sredstva	16.846	21.292	126,4	18.741	21.661	115,6	8.955	15.742	175,8	39.742	55.198	138,9	57.076	69.535	121,8
3. Dohodek	6.030	16.735	277,5	5.806	14.330	246,8	7.982	17.279	216,5	28.776	33.478	116,3	16.931	33.246	196,4
4. Skupni dohodek	142	199	140,1	361	290	80,3	-	-	-	276	623	225,7	274	1.041	379,9
5. Prispevki in davki SIS-om	325	1.302	400,6	316	1.338	423,4	710	1.770	249,3	2.359	3.174	134,5	1.033	3.169	306,8
6. Davki in prispevki po SS	44	224	509,1	328	500	147,9	323	1.631	504,6	710	2.211	311,4	98	1.865	1902,0
7. Dogovorjene obveznosti	63	87	139,7	81	174	214,8	155	198	127,7	128	295	230,5	221	406	183,7
8. Čisti dohodek	8.474	14.923	176,1	6.379	12.027	188,5	6.794	13.680	201,4	25.303	27.175	107,4	15.305	26.765	174,9
9. Izguba	3.018	-	-	1.659	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Osebnih dohodki	8.206	11.299	137,7	6.172	7.759	125,7	5.256	8.616	163,9	15.458	17.595	113,8	14.531	16.968	116,8
11. Skupna poraba	-	1.247	-	208	845	406,3	131	884	674,8	664	1.478	222,6	550	3.446	626,5
12. Rezervni sklad	-	420	-	-	365	-	232	582	250,9	1.410	935	66,3	222	1.131	509,5
13. Pos.skl.-del za pos.nerazv.	-	262	-	-	229	-	220	263	130,2	824	824	100,0	-	549	-
14. Pos.skl.-za pos.po predp.DPS	-	195	-	-	296	-	546	1.126	206,2	1.310	1.551	118,4	-	1.723	-
15. Poslovni sklad	-	1.500	-	-	2.533	-	391	2.109	539,4	4.444	3.396	76,4	-	2.947	-
16. Poprečno število zaposlenih	211	235	111,4	169	202	119,5	127	160	126,0	446	432	96,9	402	399	99,3
17. Popr.uporaba poslovnih sr.	26.483	27.891	105,3	29.625	29.569	99,8	23.266	35.582	152,9	93.995	93.694	99,7	96.457	85.057	88,2
18. Popr.uporaba os.sredstev	3.868	3.701	95,7	5.087	4.760	93,6	8.340	8.780	105,3	18.866	29.949	158,7	16.974	15.862	93,4
19. Zaloge	10.034	13.526	134,8	9.251	13.970	151,0	9.899	13.322	134,6	43.657	41.010	93,9	46.293	47.584	102,8

POSLOVANJE V I. POLLETJU 1977 V PRIMERJAVI Z ISTIM RAZDOBJEM V L. 1976

kam in avtonomni pokrajini so se za celotno DO povečala v obravnavanem razdobju za 51,6 %, medtem ko so se obveznosti iz naslova združevanja (gospodarske infrastrukture) povečale za 93,8 %.

Začasno razporejena sredstva v poslovni sklad (za ostale namene) so se v tem polletju, nasproti lanskemu, povečale v IMP kar za 119 %. Seveda velja to povečanje za cel IMP, po posameznih TOZD pa je ta situacija precej različna. Najslabše stanje je pri TOZD PM Koper in Panoniji Murska Sobota, ki nista mogla začasno razporediti v poslovni sklad ničesar.

Ob povečanju celotnega prihodka za IMP Ljubljana za 38,9 % so se zaloge povečale za 8,4 %. Največje povečanje le-teh je izkazano pri TOZD DS Ljubljana in PM Koper. Prav pri TOZD PM Koper se pojavlja nevarnost pri tako imenovanih »fiktivnih« zalogah, saj se lahko v njih skriva nevarnost previsoko izkazanega dohodka. Povečanje celotnega prihodka za 38,9 %, dohodka za 49,5 %, čistega dohodka za 37,9 % smo dosegli ob 9 % povečanju zaposlenih, ter ob 25 % povečanju povprečne uporabe poslovnih sredstev.

Na koncu bi radi opozorili, da navkljub sorazmerno ugodnim rezultatom v prvem polletju ni takšna situacija v vseh TOZD. To velja še posebno za TOZD PM Koper, saj se je ob 145 % povečanju povprečno uporabljenih osnovnih sredstev (266 % povečanje povprečno uporabljenih poslovnih sredstev) zmanjšal čisti dohodek v letošnjem I. polletju nasproti istemu obdobju lanskega leta za 10 %.

Naša stalna skrb je, da povečujemo produktivnost dela, kajti le na ta način bomo dosegli povečanje sredstev za splošno, skupno in ne nazadnje za osebno porabo.

VILJEM SEMOLIČ

v ooo din

	Panonina, M. Sobota			DS, Ljubljana			DSSS, Ljubljana			IMP - Skupaj		
	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks	I.-VI. 1976	I.-VI. 1977	In-deks
	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
1. Celotni prihodek	48.912	77.585	158,6	6.035	8.598	142,5	16.851	19.354	114,9	880.755	1.223.243	138,9
2. Porabljenega sredstva	37.995	54.441	143,3	4.860	5.832	120,0	7.876	7.171	91,0	580.417	774.186	133,4
3. Dohodek	10.917	23.144	212,0	1.175	2.766	235,4	8.975	12.183	135,7	300.338	449.057	149,5
4. Skupni dohodek	2.565	3.117	121,5	-	11	-	92	36	39,1	6.280	9.301	148,1
5. Prispevki in davki SIS-om	365	764	209,3	119	199	167,2	380	536	140,0	26.774	44.280	165,4
6. Davki in prispevki po SS	282	238	84,4	19	93	489,5	37	159	429,7	14.008	27.889	199,1
7. Dogovorjene obveznosti	244	234	95,5	40	29	72,5	107	148	138,3	2.410	4.714	195,6
8. Čisti dohodek	14.259	18.791	131,8	1.767	2.434	137,7	8.359	11.304	135,2	263.111	362.873	137,9
9. Izguba	6.798	-	-	770	-	-	-	-	-	12.245	-	-
10. Osebnih dohodkov	13.089	16.846	128,7	1.697	2.102	123,9	8.018	10.563	131,7	201.365	247.176	122,7
11. Skupna poraba	1.170	1.386	118,5	70	189	270,0	342	740	216,4	12.298	26.592	216,2
12. Rezervni sklad	-	117	-	-	68	-	-	-	-	8.112	13.147	162,1
13. Pos.skl.-del za pos.nerazv.	-	441	-	-	-	-	-	-	-	6.910	10.478	151,6
14. Pos.skl.-za pos.po predp.DPS	-	-	-	-	67	-	-	-	-	10.767	20.868	193,8
15. Poslovni sklad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.197	39.854	219,0
16. Povprečno število zaposlenih	463	504	108,9	46	54	117,4	190	228	120,0	4.929	5.387	109,3
17. Popr.uporaba poslovnih sr.	111.756	107.450	96,1	31.612	32.278	102,1	28.796	26.452	91,9	1.106.242	1.385.945	125,3
18. Popr.uporaba os.sredstev	40.682	39.899	98,1	28.943	29.804	103,0	20.801	16.444	79,1	347.297	408.996	117,8
19. Zaloge	56.435	56.718	100,5	512	816	159,4	300	616	205,3	330.133	357.936	108,4

PRILAGODITEV OSNOV IN MERIL ZA DELITEV OSEBNIH DOHODKOV V ZAKONU O ZDRUŽENEM DELU

Do konca leta moramo poleg vsega ostalega tudi sistem nagrajevanja prilagoditi Zakonu o združenem delu. O tem je razpravljal na zadnjem sestanku tudi politični aktiv IMP. Objavljamo del poročila, ki ga je obravnaval politični aktiv.

Če iz dosedanjega stanja napravimo zaključke o gibanju OD, ugotavljamo naslednje:

- da se v praksi nismo držali postavljenega sistema
- neosnovano ločeno od zahtevanosti delovnih nalog in njihovega obsega smo postavljali previsoke strukture, kar je povzročilo previsok delež zajamčenih OD v okviru doseženih rezultatov in tako negativno vplivalo na položaj najuspešnejših delavcev. To stanje je povzročilo, da nismo mogli sistema v celoti v praksi uporabiti (osebna ocena do 20 %).

Poseben problem je režijsko delo, kjer ni postavljenih ustreznih meril za ugotavljanje rezultatov posameznika, glede na previsok odstotek zajamčenega dela OD, pa tudi nismo mogli za uspešnejše delavce v celoti uporabiti sistema osebne ocene kot edinega merila za ugotavljanje prispevka posameznika v okviru celotnega uspe-

ha, kar nevzpodbudno vpliva na uspešnejše delavce.

Takšno stanje je povzročilo zožanje osnovnega razmerja med delavci, kar pomeni uravnilovko, ker najnižja delovna mesta niso zasedena, ker v razmerju 1:5 zaradi previsoke strukture ni bilo možno izhajati iz izhodiščne vrednosti 1,00 določenega OD pri normalnem uspehu enakega 60 % OD od povprečnega OD, doseženega v gospodarstvu SR Slovenije v minulem koledarskem letu, ki za to leto znaša 2.359 din. S tem se je pa osnovno razmerje zožalo na 1:3,9. Poleg tega smo od leta 1975 napravili še vrsto neutemeljenih in nesmotrnih popravkov vrednosti delovnih mest, kar je povzročilo še dodatna nesorazmerja in dvignilo višino zajamčenih OD.

Naloge v zvezi z uskladitvijo ZZZD:

1. Izdelava kataloga dela in delovnih nalog po priloženem obrazcu.
2. Proučitev in prilagoditev enotne metodologije za ovrednotenje delovnih nalog in njihova klasifikacija.
3. Izdelava meril za vse delovne naloge, s katerimi se določa obseg, kvaliteta in gospodarnost ter ugotavlja na podlagi teh treh kriterijev rezultat

posameznega delavca. Merila bodo morala temeljiti, glede na naravo dela, na ekzaktni metodi, delno na ekzaktni in metodi ocenjevanja in pa samo na metodi ocenjevanja v okviru postavljenih planov.

4. Izdelati SS o OD za delovne organizacije, kjer je treba določiti skupne osnove in merila in to:

- razmerje med delovnimi nalogami
- višina zajamčenega OD
- osnove in merila za vrednotenje minulega dela na osnovi izhodišč, ki bodo temeljila na širšem družbenem dogovoru

5. Uskladitev SS o inventivni dejavnosti z ZZZD

6. V TOZD in DSSS izdelati na osnovi skupnega SS o OD pravilnike o delitvi sredstev za OD v skladu s 126., 128. ter 129. do 135. členu ZZZD.

Roki:

- vsi osnutki morajo biti pripravljene najpozneje do 31. oktobra tega leta
- od 15. novembra do 15. decembra mora potekati javna razprava in usklajevanje, po 15. decembru pa sprejem po postopku, ki ga določa ZZZD.

FAKTURIRANA REALIZACIJA 7 MESECEV 1977

Realiz.	Plan v lo ³			Izvršitev			Indeks			
	1977	7 mes.	julij	7 mes.	julij 77	7 mes. 76	let. p.l. (4:1)	p.l.7 m. (4:2)	p.l.julij (5:3)	7 m.76 (4:6)
TOZD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. OV	300.000	142.100	21.400	156.234.592	26.853.806	138.170.730	52	110	125	113
- ogrev.	236.000	111.700	16.800	125.830.973	23.620.980	102.829.113	53	113	141	122
- vodov.	64.000	30.400	4.600	30.403.619	3.232.826	35.341.617	48	100	70	86
2. KL	202.000	112.600	17.000	131.171.771	18.882.028	99.235.373	65	116	111	132
- mont.	94.000	52.500	8.000	58.865.309	7.394.354	49.153.921	63	112	92	120
- proizvod.	108.000	60.100	9.000	72.306.462	11.487.674	50.081.452	67	120	128	144
3. PMI	257.000	143.100	21.600	162.526.173	21.995.494	117.758.105	63	114	102	138
- ogrev.	78.600	77.173	11.629	90.108.791	15.838.185	62.071.979	115	117	136	145
- vodov.	55.000	30.624	4.615	33.891.734	2.356.843	22.952.934	62	111	51	148
- klima	50.600	28.174	4.245	25.980.135	2.552.047	21.197.598	51	92	60	123
- projekt	12.800	7.129	1.111	7.270.837	1.125.621	4.654.026	57	102	101	156
- DDR	60.000	0	0	5.274.677	122.798	6.881.568	88	-	-	77
4. PM	169.000	94.000	14.200	67.042.526	7.205.510	82.365.109	40	71	51	81
- ogrev.	98.200	54.600	8.200	37.229.868	2.999.465	52.176.509	38	68	37	71
- vodov.	49.000	27.400	4.000	17.681.299	1.968.569	22.174.420	36	65	49	80
- klima	15.600	8.600	1.300	8.300.608	1.186.132	5.895.214	53	97	91	141
- projekt	6.200	3.400	600	3.830.751	1.051.344	2.118.966	62	113	175	181
5. EM	388.600	216.400	32.600	223.903.422	31.257.196	211.499.502	58	103	96	106
- mont.+projekt	343.600	191.300	28.800	206.221.647	27.297.066	198.660.915	60	108	95	104
- Slov.K.	45.000	25.100	3.800	17.681.775	3.960.130	12.838.587	39	70	104	138
6. BLISK	68.300	36.900	6.000	34.718.055	2.085.067	28.762.440	51	94	35	121
7. EKO	76.000	42.300	6.400	43.506.396	4.500.000	29.073.025	57	103	70	150
8. DVIGALO	74.000	41.100	6.200	41.465.052	2.919.285	19.518.939	56	101	47	212
9. TEN	183.000	102.000	15.400	100.258.024	12.888.571	85.314.691	55	98	84	113
- jaki tok	107.000	59.600	9.000	57.170.987	6.659.186	52.550.768	53	96	74	109
- šibki tok	76.000	42.400	6.400	43.087.037	6.229.385	32.763.923	57	102	97	132
10. TRAA	220.000	123.300	15.400	119.291.307	18.441.420	93.222.841	54	97	120	128
11. LSL	148.000	80.000	13.000	80.700.046	12.256.349	61.891.243	55	101	94	130
12. TIO	78.000	43.400	6.500	47.375.028	8.460.374	35.909.160	61	109	130	132
13. SKIP	90.000	56.600	5.600	60.257.695	6.050.116	32.909.106	67	106	108	183
14. PANONIJA	188.968	98.645	10.724	85.472.168	9.510.403	54.198.000	45	87	89	158
15. PB	33.000	18.300	2.800	18.066.062	2.205.272	15.415.633	55	99	79	117
16. ZAST	42.000	23.300	3.500	29.453.946	4.000.000	17.359.855	70	126	114	170
17. DS	22.380	12.200	2.800	10.181.407	1.679.903	8.115.595	45	83	60	125
18. INOZ- Z	12.060	6.300	1.000	4.154.035	1.506.000	3.685.552	34	66	151	113
IMP SFRJ	2.476.188	1.379.945	200.124	1.399.603.791	191.269.120	1.123.837.779	57	101	96	125
IMP skupaj	2.548.248	1.386.245	201.124	1.415.778.205	192.696.794	1.134.404.899	56	102	96	125

Inženiring TOZD?

V sklopu celovitega procesa uresničevanja zakona o združenem delu v naši delovni organizaciji, ki obenem pomeni postopek preraščanja oz. konstituiranja sedanje delovne v sestavljeni organizaciji združenega dela, je tudi analiza obstoječega stanja v DSSS pokazala, da nekateri deli (službe) izpolnjujejo pogoje za organiziranje temeljne organizacije združenega dela. Gre za službo za inženiring in nabavno službo z uvozom, ki sta medsebojno povezani v enoten delovni proces, izpolnjujeta pa vse pogoje za organiziranje TOZD, ki pa se razlikuje od »klasične« TOZD, katerih večina je danes združenih v IMP. Ker gre za del delovnega procesa delovne skupnosti (»skupnih služb«), ki opravlja dela skupnega pomena za vse TOZD, združene v delovni organizaciji, ki se organizira kot TOZD, ta tudi v bodoče ohranja prejšnje določene elemente. Najvažnejša sta vpliv TOZD, za katere opravlja dela skupnega pomena, na njeno poslovanje in več ali manj simbolična prisotnost tržnih zakonitosti, zato večino svojega dohodka pridobiva s svobodno menjavo s TOZD, za katere opravlja storitve.

Na podlagi omenjene analize in pobude za organiziranje TOZD je bila izdelana obširna dokumentacija, ki bo delavcem obeh omenjenih služb služila, da dobera pretehtajo vprašanje o obstoju pogojev za organiziranje TOZD in se o tem na zboru tudi izjavijo.

Dokumentacija kaže, da služba za inženiring in nabavna služba z uvozom izpolnjujeta vse zakonite pogoje za organiziranje temeljne organizacije in da TOZD, združene v IMP, dejavnost, ki ju službi opravljata danes, potrebujejo in jo bodo v bodoče še v mnogo večjem

obsegu. Vedno zahtevnejši pogoji investitorjev, novi in novi pogoji tržišča, večanje konkurence in ne nazadnje lastna težnja za razvojem kažejo, da mora organizacija združenega dela s tako pestro dejavnostjo kot je IMP, imeti dobro organizirano dejavnost izvajalskega oz. prodajnega in investicijskega inženiringa tako doma kot v tujini. Opravljanje poslov v zvezi z izvozom in uvozom se je že do danes glede na zunanjetrgovinski delež TOZD, združenih v IMP, pokazalo kot zelo racionalno v DSS. Z organiziranjem nove TOZD pa bi šli še korak dlje: celotno opravljanje zunanjetrgovinskih poslov bi združili v eni TOZD z omenjenimi značilnostmi. Obe dejavnosti, inženiring v najširšem pomenu besede in zunanjetrgovinsko poslovanje, bi sicer verjetno lahko opravljal vsaka TOZD zase, toda težko si je predstavljati ogromne režijske stroške s tem v zvezi. To smo v naši delovni organizaciji tudi ugotovili glede na današnjo organizacijo, pa tudi v bodoče bo za vse združene TOZD najracionalnejše in poslovno najuspešnejše, če bodo opravljanje omenjenih storitev zaupale za to posebej specializirani temeljni organizaciji.

Dokumentacija, ki obravnava dohodkovne odnose, ugotavlja, da naj bi bodoča TOZD pridobivala dohodek s svobodno menjavo dela z drugimi TOZD v IMP, pri čemer ostali načini niso izključeni, zlasti če bi v bodoče opravljal določene storitve tudi za druge OZD.

Dejavnost bodoče TOZD slej ko prej izhaja iz dejavnosti obstoječih dveh služb, v bodoče pa je pogojena, prav tako kadrovanje, od potreb TOZD, za katere naj bi opravljal storitve. Konkretizacijo vseh na kratko nave-

denih razmerij naj bi pomenil samoupravni sporazum o pravicah, obveznostih in odgovornostih, sklenjen med bodočo TOZD in TOZD, za katere bi opravljal svoje storitve, ki je tudi sicer osnova razmerij med DSSS in TOZD, za katere ta opravlja dela skupnega pomena.

Delavski svet DSSS je na seji dne 22. avgusta letos sprejel sklep, da delavci službe za inženiring in nabavne službe z uvozom na zboru delavcev ugotovijo, ali obstajajo pogoji, da se ta del DSSS (ti dve službi) organizira kot TOZD. Zbor delavcev bo predvidoma 30. avgusta, prej pa bodo delavci dobili kompletno kratko omenjeno dokumentacijo, da se bodo na zbor lahko dobro pripravili.

V kolikor bodo delavci na zboru ugotovili, da obstajajo pogoji za organiziranje TOZD, bodo na tem zboru tudi določili datum referendumu in sklep o organiziranju TOZD, o katerem naj bi se odločalo z referendumom. Če delavci vseh TOZD IMP in drugih delov DSSS v 30-dnevem roku ne bi podali ugovora na obstoj pogojev za organiziranje TOZD, bi delavci nove TOZD postopek konstituiranja izpeljali s sprejemom samoupravnega sporazuma o združitvi dela delavcev v temeljno organizacijo in statuta TOZD, izvolitvijo delavskega sveta, nato pa bi se skupno z že obstoječimi TOZD vključili v postopek združitve v delovno in organiziranje sestavljene organizacije združenega dela.

Omenjen postopek v DSSS IMP pomeni pomemben prispevek k celotni samoupravni reorganizaciji IMP v SOZD.

ALEŠ ČERIN, dipl. iur.

Uporaba računalnika v industriji končnih izdelkov

V primerjavi z drugimi industrijskimi panogami se proizvodnja končnih (finalnih) izdelkov srečuje s povsem specifično problematiko. Običajno se organizacije take vrste proizvodnje srečujejo z močno konkurenco, stalnimi tehničnimi spremembami zaradi napredka, prilagajati morajo izdelke okusu kupca itd.

Končni izdelek je sestavljen iz različnih delov (elementov, podsklopov itd.), ki doživljajo stalne tehnične spremembe in izboljšave, neprestano se spreminjajo tudi tehnološki postopki, organizacija proizvodnje, vse z namenom, da bi bil izdelek kvalitetnejši in prilagojen okusu kupca. Vse te spremembe se morajo opraviti v zelo kratkem roku, če hočemo slediti zahtevam trga s čim nižjo ceno.

Cena končnih izdelkov je odvisna od treh glavnih činiteljev:

- materiala
- strojev
- vloženega dela

Torej je potrebno doseči:

a) **Pri materialu** efikasno planiranje in nabavo. Vežave čimmanjših finančnih sredstev za zaloge v skladiščih.

b) **Stroji** za izdelavo izdelkov morajo biti kar se da stalno in enakomerno zasedeni (problem pravnega terminiranja).

c) **Vloženo delo** je pri končnih izdelkih manj vredno pretežno del cene takega izdelka, zato moramo izredno paziti na stalnost. To pa lahko dosežemo le z racionalnimi tehnološkimi postopki, preprostimi konstrukcijskimi rešitvami, doslednim izpolnjevanjem terminskih planov itd.

Pri vsem tem delu je postal računalnik v naprednem svetu že kar nepogrešljiv pripomoček. Veliko število delovnih organizacij v SRS si s pomočjo računalnika že lajša delo. Seveda zahteva vse to v podjetju določene predpriprave, računalniške programe, kadre, ki to delajo itd.

Za obravnavo podatkov pri planiranju in vodenju proizvodnje končnih izdelkov so različne firme (proizvajalke računalnikov) razvile že pravo množico modulnih računalniških programov. V novejšem času so firme razvile také modulne programe, ki so med seboj usklajeni (integrirana obdelava podatkov). Tak je na primer IBM program PICS (Production Information and Control System) ali program firme CDC MICS (Management Information Control System). Od enostavnih modulnih programov bi lahko navedli IBM program BOMP (Kosovnični procesor) program CLASS (Sistem planiranja kapacitet in terminiranja), program MOSCOR (Izračun potreb na osnovi kosovničnega procesa).

Seveda imajo podobne programe tudi druge firme kot: Philips, Siemens, Honeywell itd.

Pred dobrim letom in pol smo se v TOZD TIO Idrija odločili, da posodobimo pripravo proizvodnje. S pomočjo zunanjih sodelavcev in delavcev SOIS smo do danes delno že uspeli avtomatizirati pripravo proizvodnje.

Kaj želimo doseči, kaj smo že dosegli in s kakšnimi težavami se borimo, koliko truda in napora je bilo potrebno, da tak projekt steče, bi želel prikazati v nadaljevanju tega zapisa.

S pojavu industrijskega načina proizvodnje je prišlo do delitve dela. Tako je prišlo do ločitve med pripravo dela in samo izvedbo dela. Pripravo dela so prevzele posebne strokovne službe. Služba priprave proizvodnje. V osnovi navadno delimo pripravo proizvodnje na:

- planiranje proizvodnih postopkov
- operativno planiranje in vodenje proizvodnje.

Sodobna in dovršena priprava proizvodnih postopkov je pogoj za uspešno poslovanje. Ta služba mora izdelati točna in popolna obdelovalna navodila in napolniti za proizvodnjo (kaj želimo izdelovati, kako, iz česa, kje, s čim, v kakem času, itd). Za rešitev navedenih nalog seveda potrebujemo cel štab dobrih in sposobnih strokovnjakov (ki jih pa žal primanjkuje) raznih specialnosti: konstruktorjev, tehnologov, normircev, planerjev metod itd. Vsi ti ljudje morajo dobro poznati vse specifičnosti podjetja, kjer delajo, povrh vsega pa morajo imeti smisel za teamsko delo. V delovnih organizacijah, kjer organizacija ni točno zastavljena, kjer ni urejene dokumentacije, internih standardov, navodil itd., je seveda prehod na avtomatsko pripravo proizvodnje izredno težaven.

Preden se lahko lotimo računalniških programov in strojne priprave sploh, je potrebno izvesti nekaj nujnih ukrepov, predvsem:

1. **klasifikacijo izdelkov in njihovih sestavnih delov in njihovo združevanje v obdelovalne skupine (skupinska in tipska tehnologija)**
2. **klasifikacija priprav in metod**
3. **klasifikacija delovnih in orodij**
4. **šifriranje opisov tehnoloških operacij, itd.**

Ker so v naši delovni organizaciji različni proizvodi, pa še ti se izdelujejo v večjem številu variant, smo se odločili, da v začetku uporabimo računalnik za avtomatizacijo priprave proizvodnih postopkov tako, da smo izdelali programe, ki omogočajo racionalizacijo rutinskih del, kjer bi morali zaradi naglega povečanja obsega prodaje zaposliti znatno število novih delavcev. Tu je mišljeno predvsem razpisovanje delovnih postopkov, določanje materiala, itd. V tem primeru računalnik samostojno opravlja določene logične operacije (samostojno določa za posamezne variante izdelkov, ki jih naroči kupec, navodila in potek delovnih operacij, količino in vrsto materiala itd.). Obenem pa služi tudi kot neke vrste pisalni stroj, ki zamenjuje kopico pisarjev. Seveda ostane za vsak nov izdelek težišče dela še vedno na strokovnem kadru, ki mora z ozirom na nove variante proizvodov izdelati vse potrebne podatke za ta nov tip izdelka. Seveda ni potrebno izdelati vseh podatkov, temveč posredujemo v računalnik samo podatke o odstopanjih od že obstoječega delovnega poteka oziroma materiala.

Avtomatizirana priprava proizvodnje nam prihrani čas za pripravo vseh proizvodnih postopkov, ki so potrebni za izdelavo nekega artikla. Seveda pa taka priprava izboljšuje tudi kvaliteto, kar omogoča:

- popolnost podatkov
- lažjo standardizacijo delov
- manj sprememb
- optimalen pretok materiala
- planiranje izdelave
- točnejše predkalkulacije, itd.

V TIO Idrija smo se odločili, da startamo v začetku z modulnim programom BOMP, ki je sestavni del programa za planiranje in vodenje

proizvodnje firme IBM, to je programa PICS.

Program BOMP (Kosovnični procesor) ima nalogo organizirati in vzdrževati osnovne podatke o izdelkih, materialih, kosovnicah, delovnih mestih, delovnih operacijah, časih izdelave itd. V našem primeru smo ta program uporabili za organizacijo proizvodnje elementov za porazdelitev in difuzijo zraka, kjer nastopa veliko število variant izdelkov.

Ker nimamo lastnega računalniškega sistema, niti terminala, prek katerega bi bili povezani s centralo v Ljubljani, poteka sistem avtomatske priprave proizvodnje, na naslednji način:

— **Ciklično zbiranje prodajnih nalogov (naročila kupcev).**

— **Na posebnem dokumentu (prilagojen je za luknjanje) odpremo delovni nalog, na katerem so navedeni artikli, ki jih želimo po tem nalogu izdelati. Na istem vhodnem dokumentu ukazemo računalniku tudi katero proizvodno (ali kako drugo) dokumentacijo želimo, npr. materialni listi, plani dela, spremni listi, prejemnica, odpremnica, itd.**

— **Ta dokument se pošlje v Ljubljano, kjer ga zlučnjajo in nato je ves postopek obdelave na računalniku izredno kratek. V primerjavi s klasičnim razpisom dokumentacije se porabi za to izredno malo časa, ne glede na število, oziroma velikost delovnega naloga.**

— **Izpisana dokumentacija se odpelje (ali odpošlje) na TOZD.**

Seveda ves postopek ni tako enostaven kot izgleda. Da ne pride do nepotrebnih napak pri izpisu ali pri vhodnih podatkih, so potrebne razne kontrole, te so avtomatske (v računalniku) in kontrole, ki jih vršijo ljudje (te so minimalne, ko se proces uteče).

Obstajajo programi za:

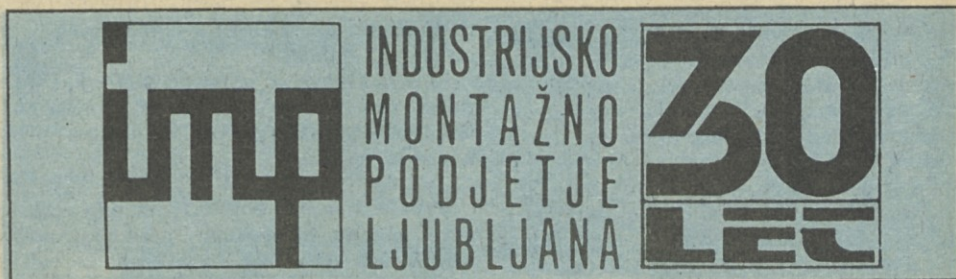
- **izpis matičnih podatkov (material, polizdelki, izdelki, strojne skupine, itd.)**
- **izpis kosovnic (delavniška, uporabna, strukturna, sumarna, itd.)**
- **izpis planov dela (operacije, časi, spremni listi, itd.)**
- **izpis standardnih operacij, itd.**

Razen različnih izpisov za potrebe proizvodnje, lahko danes dobimo tudi izpise za potrebe razvoja, konstrukcije, priprave in organizacije dela, kakor tudi podatke, ki so pomembni za računovodsko službo ali komercialno (predkalkulacije, kalkulacije, cenike, potrebe po materialu, potrebe po polizdelkih, stalno zasledovanje spreminjanja cen, itd.).

Trenutno delamo tudi na dokumentaciji za vodenje zalog, planiranja potreb, ki pa je povezano še z napovedjo prodaje. Prav tako se pripravljamo za planiranje kapacitet (stroji, delovna sila).

V nadaljnji perspektivi imamo nato še možnost razviti terminiranje in vodenje proizvodnje, vse to pa bo zahtevalo še veliko časa, dobre volje, specializiranih kadrov in pa veliko sredstev.

B. F.

VARSTVO PRED POŽAROM — NALOGA VSEH

Novi Zakon o varstvu pred požarom (ta zakon je stopil v veljavo 28. februarja 1976) je naložil delovnim organizacijam v 17. členu da morajo v enem letu po uveljavitvi tega zakona izdelati interne pravilnike o varstvu pred požarom.

Služba varstva pri delu pri podjetju je izdelala osnutke pravilnikov za vsako TOZD posebej. Posebej za to, ker so pač različne dejavnosti v TOZD, ki obenem pogojujejo večje ali manjše požarne nevarnosti, pa bi bil en pravilnik za celo DO preobširen. Novi Zakon o varstvu pred požarom in s tem v zvezi tudi pravilniki o varstvu pred požarom pa prinašajo nekaj novosti in na te novice želimo v tem članku opozoriti.

Prav gotovo je pomembna novost, ki jo prinaša 14. člen, ko določa, da morajo organizacije združenega dela sistematično poučevati svoje delavce o požarnih nevarnostih in ukrepih za varnost pred požarom, ter o načinu uporabljanja razpoložljivih sredstev za gašenje požara.

Iz tega sledi, da mora vsakdo na svojem delovnem mestu biti poučen o nevarnostih pred požarom, o ukrepih, ki se morajo ukreniti, da do požara ne bi prišlo, in o delu z razpoložljivimi sredstvi, ki so na voljo za gašenje. Vsi pa smo dolžni delavce, posebno še novo sprejete poučiti o vsem tem. Pa ne samo nove delavce, ampak delavce nasploh, če se spremenijo ali povečajo nevarnosti za nastanek požara v zvezi z delom.

Nič manj ni pomembno določilo, ki ga prinaša 15. člen, ko določa da je potrebno takrat, kadar je nevarnost posebno velika ali kadar bi požar ogrozil življenje velikega števila ljudi, poleg uresničevanja predpisanih ukrepov za varnost pred požarom organizirati gasilsko stražo.

Gasilska straža nadzoruje, ali so izvedeni predpisani ukrepi za preprečitev požara. Če pa izbruhne požar, mora ukreniti vse, kar je potrebno za gašenje požara in reševanje in takoj obvestiti o požaru najbližjo gasilsko enoto.

16. člen dopolnjuje 15. člen, ki pa posebno še zadolžuje našo dejavnost ko pravi:

Gasilsko stražo mora predvsem organizirati: — kdor vari v prostorih, ki niso posebej prilagojeni za varenje.

Kdaj se mora organizirati gasilsko stražo je težko vnaprej določiti. Pa vendar nam lahko za orientacijo služi 31. člen — III. poglavje pravilnika — »Preventivni ukrepi na gradbiščih« (tega poglavja nimajo pravilniki tistih TOZD, ki se ne bavijo z montažno dejavnostjo). V tem členu smo skušali določiti, kdaj naj se organizira gasilska straža, ni pa rečeno, da je v drugih primerih ni potrebno. Vsekakor bosta to najlažje določila vodja montaže in vodilni monter ob sodelovanju z pooblaščen osebno za varstvo pri delu. Kdo pa lahko vrši gasilsko stražo in kakšne dolžnosti in pravice ima ta oseba? Dolžnosti in pravice straže so opisane v II. poglavju »Preventivni ukrepi v delovnih in skladiščnih prostorih« in to v 20. ali pa 19. členu tega poglavja (zavisi kakšno dejavnost opravlja TOZD). Četrty odstavek tega člena postavlja zahtevo, da mora biti oseba, ki opravlja

stražo strokovno usposobljena za to delo. Katera oseba je strokovno usposobljena pa naj določi le pooblaščen osebno za varstvo pri delu v TOZD.

Vsekakor mora straža, ki opravlja to delo vedeti predvsem:

1. Kakšne nevarnosti vse lahko povzročijo požar.
2. Kakšne ukrepe mora podvzeti, da do požara ne bo prišlo.
3. Kakšna gasilna sredstva bo v konkretnem primeru lahko uporabljal.
4. Biti dovolj energičen in dosleden pri izvajanju svojih nalog.

TOZD, posebno še tiste, ki opravljajo montažno dejavnost, naj opozorimo na 29. člen pravilnika o varstvu pred požarom, v katerem so navedene dolžnosti varilcev pri varenju ali rezanju kovinskih predmetov.

Če samo pogledamo nazaj, ko so naši varilci zaradi premajhne pazljivosti povzročili marsikateri požar, potem je jasno, da smo morali v tem pravilniku nakazati nekaj smernic za orientacijo, na kaj naj naši varilci in vodje del posebno pazijo. Naj ne bo odveč, če jih naštejemo:

- kam bodo padali raztaljeni kovinski delci,
- ali so v prostoru, kamor bodo padali raztaljeni kovinski delci vnetljive snovi (10m oddaljenosti),
- ali se v prostoru, pa tudi sosednjih prostorih od mesta varjenja ali rezanja ne opravljajo dela, pri katerih se uporabljajo hitro hlapljive snovi.

Če se mora variti ali opravljati kakršna koli dela z odprtim ognjem v prostorih, kjer so hlapljivi snovi, se mora tak prostor pred pričetkom teh del temeljito prezračiti in šele potem pričeti z delom.

Da varstvo pred požarom ni samo domena nekaterih ljudi ali pa samo službe za varstvo pri delu je opisano v poglavju »Odgovorne osebe«. V tem poglavju je opisano, kaj vse so odgovorne osebe dolžne storiti in kakšne pravice imajo pri izvrševanju teh nalog.

Poglejmo si še 58. člen Zakona o varstvu pred požarom in 3. člen Pravilnika o varstvu pred požarom. Ta določa, da kdor opazi, da grozi neposredna nevarnost, da izbruhne požar ali kdor opazi požar, mora nevarnost odstraniti oz. požar pogasiti, če to lahko stori brez nevarnosti zase in za druge delavce.

Če sam tega ne more storiti, mora o tem takoj obvestiti odgovorno osebo, oziroma mora o nastanku požara obvestiti najbližjo gasilsko enoto ali postajo milice.

Iz navedenega je jasno razvidno, kaj vse smo dolžni storiti in to ne samo v primeru požara, ampak tudi takrat, ko grozi neposredna nevarnost nastanka požara.

Prav gotovo smo poklicani vsi, da varujemo našo skupno premoženje pred uničujočim elementom — ognjem. To pa bomo dosegli le,

če bomo vedno in povsod storili vse, da do požara ne bo prišlo.

Ceneje je preprečevati, kakor pa gasiti.
FRANC CIUHA

Uresničevanje zakona o združenem delu v TOZD Klima

Razmišljanje in analize v TOZD po obravnavi Zakona o združenem delu nas vodijo k naslednjim ugotovitvam:

— da je napredek in razvoj moderne industrije v specializaciji

— da je le na osnovi specializacije mogoče uvajati moderno tehnologijo dela

— da smo sestavni del delovne organizacije in da se v okviru le-te usmerjamo

— da je povezava TOZD v DO po sistemu osnovno vprašanje uresničitve vseh ugotovitev.

Dejstvo, da naj bo TOZD osnovna celica dela in ustvarjanja privede k temu, da iz sedanje TOZD Klima nastaneta dve novi osnovni celici — montaža in proizvodnja klimatskih naprav.

Sestava in oblika nadgradnje, v katero naj bi vsa sedanja delovna organizacija prešla in s tem izpolnjevala namen združevanja, je vprašanje, ki ga na IMP rešujemo predolgo časa. Osnovni namen in vloga nadgradnje je sicer jasna vsem, vendar današnji položaj potrjuje prav nasprotno.

V predlogih centralni komisiji za uresničitev Zakona o združenem delu je naš predlog jasen, vendar nastopajo vsi mogoči elementi, včasih sprti z logiko in ekonomiko, predvsem pa z načeli organizacije, ki predlog o organizaciji DO na nivoju SOZD po dejavnostih izključujejo.

Tako se je izkristaliziral predlog za novo DO, ki sicer obsega večji del programa prezračevalno klimatizacijskega področja, vendar to po našem mišljenju ni dokončna rešitev.

Čas po dopustih je predviden za vzpostavitev stikov med sedanjimi TOZD, določitev nosilcev nalog in izdelavo samoupravnih sporazumov, ki bodo razmejevali, oziroma določali merila za delitev dela in s tem tudi za delitev dohodka.

Ing. VLASTIMIR BOH

● SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV ● SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV ● SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV ● SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV

TOZD TEN

SKLEPI 22. redne seje delavskega sveta, ki je bila 9. 6. 1977 ob 13. uri v sejni sobi TOZD TEN.

1. sklep:
Prižtožbi tov. Pogačarja se ugoti.

2. sklep:
Predlogi samoupravnih sporazumov SIS se posredujejo v dokončno potrditev in sprejem zboru delavcev razen letališke dejavnosti.

3. sklep:
Tov. Babiču Francu se odobri izdelavo podometnega razdelilca dimenzije 60 x 70 cm, ki mu ga izdelata tov. Prijatelj Franc v popoldanskem času iz odpadnega materiala.

4. sklep:
Tov. Švabelj Viliju se odobri udeležba na mladinski delovni akciji Mariovo 77 v času med 11. 6. in 9. 7. 1977 v skladu s 58 a členom Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke v IMP.

5. sklep:
Osnutek pravilnika o varstvu pred požarom se obravnava na prihodnji seji, v tem času pa se razdeli vsem članom DS.

TOZD SKIP

SKLEPI 1. seje DS TOZD »SKIP«, ki je bila dne 9. 6. 1977 ob 13. uri v jedilnici TOZD.

Sklep 1:
Sprejme se poročilo volivne komisije o volitvah v organe samoupravljanja.

Sklep 2:
Na predlog predsednika sindikalne organizacije se za predsednika delavskega sveta izvoli Češnovar Franca. Za je glasovalo 13 članov delavskega sveta, eden se je vzdržal.

Sklep 3:
Na predlog predsednika sindikalne organizacije se za namestnika predsednika izvoli Pinterič ing. Jožeta. Za je glasovalo 13 članov delavskega sveta, eden se je vzdržal.

Sklep 4:
Imenuje se komisija za norme v sestavi:
1. Čarman ing. Franc — predsednik
2. Tramte Franc — član
3. Vehovar Ivan — član

Sklep 5:
Imenuje se komisija za varstvo pri delu v sestavi:
1. Perme Milan — predsednik
2. Kotar Tomaž — član
3. Cvajnar Vinko — član

Sklep 6:
Imenuje se komisija za odpis in prodajo osnovnih sredstev in orodja v uporabi v sestavi:
1. Menard Milan — predsednik
2. Kastelic Slavko — član
3. Cvajnar Vinko — član

Sklep 7:
Imenuje se komisija za izbiro najugodnejših ponudnikov pri kooperantskih poslih s privatnim sektorjem v sestavi:
1. Andoljšek Karel — predsednik
2. Bečan Janez — član
3. Pinterič ing. Jože — član

Sklep 8:
Imenujejo se predstavniki-člani posameznih komisij svetov v TOZD Družbeni standard in sicer:
OE Centralna kuhinja: Peternel Danica
OE Dijaški dom: Florjančič Franc
OE Počitniški domovi: Kadriev Vasilij
OE Samski domovi: Kadriev Vasilij

Sklep 9:
Delavski svet sprejme spremembo v notranji organiziranosti oddelkov v tehničnem sektorju v predloženem besedilu. Vsebina sklepa je v tem da se priprava dela organizira znotraj proizvodnje, ki postane s tem širša organizacijska struktura. Vsporedno z veljavnostjo tega sklepa mora biti izdelan nov opis delovnega mesta »Vodja proizvodnje«.

Sklep stopi v veljavo takoj, posreduje pa se ga vsem, ki ga zadeva. Tekst sklepa je sestavni del tega zapisnika. Za je glasovalo 13 članov delavskega sveta, eden se je vzdržal.

Sklep 10:
Delavski svet izbere za izvajalca del nadgradnje upravne stavbe najugodnejšega ponudnika: GP BEŽI-GRAD, Podmilščakova 24.

Sklep 11:
DS sprejme informacijo o doseženi realizaciji in poslovanju v maju 1977

Sklep 12:
DS imenuje komisijo, ki oceni fizično angažiranje ing. Urbasa prek rednega delovnega časa v zvezi z razvojem BN 77 njemu nastale materialne stroške. Na osnovi te ocene da komisija predloga za izplačilo povračila, kar potrdi odbor za medsebojna razmerja.
Komisija: Florjančič — predsednik, Češnovar — član in Babnik — član.

Sklep 13:
Nabavi se 2 kom kotni ročni brusilni stroj KB 108 A8 8000 obr. min.

Sklep 14:
Nabavi se 3 kom varilni aparat CO2 — Iskra Wimag E 6.

Sklep 15:
Nabavi se reducirni ventil BAGAT — 10 kom

Sklep 16:
Nabavi se 3 kom vrtni stroj ISKRA — podatke posreduje naknadno teh. direktor.

NOVOIZVOLJENI ČLANI SAMOUPRAVNIH ORGANOV TOZD SKIP

DELAJSKI SVET:

1. Trampuž Magda	10. Tatić Milan
2. Kadriev Vasilij	11. Vehovar Ivan
3. Banič Ivan	12. Oman Anton
4. Menard Milan	13. Poredoš Stane
5. Češnovar Franc	14. Tramte Franc
6. Pinterič ing. Jože	15. Požun Karol
7. Terdič Francišek	16. Perme Milan
8. Markoski Marko	17. Horvat Milan
9. Novak Emil	

OMRD

Člani:

Babnik Vinko
Gradišek Anton
Bricelj Tomaž
Čarman ing. Franc
Lopatič Jože

NAMESTNIKI:

Zadnikar Ivan
Bizant Rafael
Andoljšek Karel
Zajc Marija
Poredoš Zvonka

ODBOR ZA DELAVSKO NADZORSTVO

Bečan Marjan
Trampuž Vili
Premec Ciril
Peternel Danica
Krek Rajko

ODBOR ZA OBRAVNAVANJE KRŠITEV DELOVNIH DOLŽNOSTI:

ČLANI:

Bečan Janez
Češnovar Ivan
Čarman Andrej

NAMESTNIKI:

Šetina Jože
Kušar Anton
Nikolić Stojan

Inventivna dejavnost v TOZD TRAA

Inventivna dejavnost v TOZD TRAA je tudi znana v širšem merilu občine Šiška, saj je delegacija združenega dela maja meseca inovatorske sposobnosti delavcev TRAA ugodno ocenila s pripombo, da so ta prizadevanja za primer drugim organizacijam združenega dela, saj TOZD tudi na področju inventivne dejavnosti sodeluje z zunanjimi institucijami.

Na tem posvetu je bil sprejet zaključek, da bo potrebno tudi v prihodnje še bolj pospešiti inventivno dejavnost v OZD.

Na zadnji seji delavskega sveta je obravnaval predloge komisije za inventivno dejavnost in je bil

sprejet sklep, da se izplača nagrađa naslednjim inovatorjem:

ČIŽMAN TONE in TALER ALOJZ:

Inovacijski predlog o konstrukcijski spremembi podestava 871530082 gumb z osjo. Inovacija se sprejme. Prihranek na materialu in času izdelave znaša 78.408 din. Po sporazumu o inovacijah pripada avtor: ma skupna odškodnina 6.738 din.

VERBIČ IZIDOR:

Predlog o opustitvi obdelave luknje premera 23 mm in globine 26 mm, ker je livarska mera dovolj velika. Inovacija se sprejme. Opustitev obdelave je techno-

loška služba akceptirala in znižala čas obdelave od 0,20 na 0,15 ure. Izračun prihranka je bil izdelan na osnovi zmanjšanja časa obdelave za 0,05 ure in letno količino 2500 komadov (po članu). Izračun znaša oz. po izračunu znaša prihranek 37.875,00 din. Po sporazumu o inovacijah pripada predlagatelju 4631 din odškodnine.

Na seji so bili obravnavani tudi predlogi komisije, ki pa dokončno niso bili rešeni, ker inovatorji niso zaključili del na inovacijah. V ta namen je bil sprejet sklep, da naj komisija spremlja delo inovatorjev in da svoje poročilo na eni izmed naslednjih sej.

RUDI BUKOVEC

NESREČE PRI DELU V I. POLLETJU

TOZD	Štev. poškodb v I. poll.				Izgubl. delov. dnevi			
	1977	1976	1975	1974	1977	1976	1975	1974
OV	33	22	27	63	398	329	316	600
Klima	19	26	28	16	128	220	351	153
PMI Mar.	24	32	15	9	519	343	197	135
PM Koper	18	14	15	22	217	217	201	168
El. montaža	20	37	24	—	193	618	185	—
Blisk	17	13	—	—	443	194	—	—
EKO	15	6	—	—	96	85	—	—
Dvigalo	2	5	—	—	40	122	—	—
TEN	12	12	24	22	129	263	274	188
TRAA	22	32	22	20	147	303	217	172
LSL	30	34	23	20	406	465	341	338
TIO	12	10	13	23	94	127	132	229
Skip	12	11	7	—	116	185	46	—
Panonija	65	—	—	—	674	—	—	—
PB, ZST, DS,	—	—	—	—	—	—	—	—
DSSS	1	—	4	6	8	—	70	85
Skupaj	302	254	202	201	3658	3471	2330	2068

Vir nesreče	Število poškodb				Izg. del. dnevi			
	1977	1976	1975	1974	1977	1976	1975	1974
na strojih	54	53	28	27	426	671	216	200
ost. obratne	235	176	153	154	2848	2425	1849	1643
na poti na delo	6	20	8	12	254	329	120	136
na poti z dela	7	5	13	8	130	46	145	89
Skupaj	302	254	202	201	3658	3471	2320	2068

TOZD	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971
OV	6,75	4,50	5,65	8,58	9,90	6,34	6,10
Klima	5,21	7,85	9,13	4,44	12,00	5,56	6,56
PMI Mar.	5,34	7,94	3,98	3,32	9,68	4,89	15,09
PM Koper	5,61	4,34	4,90	3,96	6,90	5,34	5,28
El. mont.	3,42	6,30	4,40	—	—	—	—
Blisk	7,96	6,76	—	—	—	—	—
EKO	7,82	3,55	—	—	—	—	—
Dvigalo	1,28	4,08	—	—	—	—	—
TEN	3,08	3,06	6,64	6,00	4,36	5,31	3,28
TRAA	5,82	8,35	6,16	5,97	5,90	6,28	7,59
LSL	11,27	12,28	10,69	11,88	5,31	12,78	6,11
TIO	5,95	5,55	7,51	13,20	13,33	—	—
Skip	8,61	8,94	6,48	—	—	—	—
Panonija	13,29	—	—	—	—	—	—
PB, ZST, DS	—	—	—	—	—	—	—
DSSS	0,26	—	1,29	1,91	1,06	2,40	1,57
Skupaj	6,02	5,89	5,71	6,08	7,28	5,79	7,81

TOZD	1977	1976	1975	1974	1977	1976	1975	1974
OV	12,1	15,0	11,7	9,5	5,19	3,41	4,26	6,71
Klima	6,7	8,5	12,5	9,6	4,17	5,90	6,86	3,89
PMI	21,6	10,7	13,1	15,0	4,50	3,63	4,12	2,80
PM	18,1	15,5	14,4	7,6	12,44	4,61	3,21	3,35
El. mont.	9,7	16,5	7,7	—	5,78	4,75	—	—
Blisk	26,1	14,9	—	—	5,19	2,10	—	—
EKO	6,4	12,2	—	—	1,08	3,42	—	—
Dvigalo	20,0	24,4	—	—	2,40	5,24	—	—
TEN	10,8	21,9	11,4	8,6	4,88	7,09	5,26	5,46
TRAA	6,7	9,5	9,9	16,9	9,59	10,52	9,55	10,36
LSL	13,5	13,7	14,8	10,0	5,29	4,72	6,40	11,92
TIO	7,8	12,7	10,1	—	6,86	6,63	4,80	—
Skip	13,8	16,8	6,6	—	—	—	—	—
PAN	10,4	—	—	—	11,46	—	—	—
PB, ZST, DS	—	—	—	—	—	—	—	—
DSSS	8,0	—	17,5	14,2	0,24	—	1,16	1,83
Skupaj:	12,1	13,7	11,5	10,3	4,82	4,59	4,55	5,26

V I. polletju 1977 je bilo v šenih delovnih ur za posameznega zaposlenega povprečno 6565 (5528) delavcev in vajencev. Od tega se jih je poškodovalo 302 (254) ali 4,82 % (4,50 %) od povprečnega števila zaposlenih.

Zaradi poškodb pri delu je bilo izgubljenih 3658 (3471) delovnih dni, od tega 3177 (2784) dni v breme TOZD in 481 (678) delovnih dni v breme socialnega zavarovanja (številke v oklepajih predstavljajo podatke za prvo polletje 1976, vendar brez TOZD Panonija).

1. Pri skupnem številu nesreč pri delu so posamezne TOZD udeležene kot sledi: (tabela 1)

Iz tabele je razvidno, da je bilo v letošnjem I. polletju precej več nesreč pri delu kot pa v enakem času v zadnjih treh letih. Če pa od števila 302 odštejemo nesreče pri delu v TOZD Panonija, pa dobimo 237 nesreč pri delu, kar pa je v primerjavi s prejšnjimi leti zelo ugoden rezultat. Podobno velja tudi za izgubljene delovne dneve.

2. Če analiziramo vzroke nesreč, dobimo naslednji pregled: (tabela 2)

3. Pogostnost nesreč pri delu na vsakih 100.000 izvr-

Podobna ugotovitev, kot je bila zapisana pod točko 1. velja tudi tu, saj bi brez upoštevanja TOZD Panonija prišli do pogostosti 5,23 nesreč pri delu na vsakih 100.000 izvršenih delovnih ur v IMP, to pa bi bilo najmanj v zadnjih sedmih letih.

4. V spodnji tabeli je prikazana resnost nesreč pri delu za posamezne TOZD kot izguba delovnih dni na eno nesrečo, poleg tega pa še procent ponesrečenih od povprečnega števila zaposlenih v posameznem polletju: (tabela 4)

Ob primerjavi obeh podatkov vidimo, da so med posameznimi TOZD velika odstopanja tako pri težini nesreč, kot tudi pri procentih ponesrečenih, od skupnega števila zaposlenih delavcev. Če pri celoti ne bi upoštevali nesreč pri delu v TOZD Panonija, pa bi dobili 12,6 izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo in le 4,16 % ponesrečenih od povprečnega števila zaposlenih. To pa je najnižji procent ponesrečenih delavcev po letu 1970.

ANDREJ HUDOKLIN,
dipl. inž.

OBVESTILO

V smislu čl. 109 Zakona o gospodarskih prestopkih ter po sklepu Odbora delavske kontrole

o b v e š č a m o

vse zaposlene v TOZD OV, zlasti pa službe v sektorjih (računovodstvo, komerciala, tehnične službe ter kadrovska splošno službo), da je bil vodilni delavec-računovodja tov. Jurjevčič Anton v sodbi z dne 26. 5. 1977 prek Okrožnega gospodarskega sodišča obsojen za gospodarski prestopok — nepravčasno poravnavo obveznost po DUR — na denarno kazen 2.000,000 din. Pravna oseba IMP TOZD OV pa je bila za isti gospodarski prestopok kaznovana z denarno kaznijo 25.000,00 din in plačilo stroškov postopka v znesku 2.000,00 din.

Izrecno opozarjamo vse odgovorne osebe na čl. 7 Zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev (DUR), da v bodoče posvečajo še več pozornosti zakonitim rokom plačil, da se izognemo podobnim prestopkom.

Ljubljana, dne 22. avgusta 1977

Direktor TOZD OV
Zima Anton dipl. inž.

MIKA ŠPILJAK

Merila dela tudi za organizatorje proizvodnje

Organizatorji proizvodnje (skupne službe) so v delitvi osebnih dohodkov najmanj stimulirani za odkrivanje rezerv. V večini primerov so samo na startni osnovi ali na povprečnem presežku celotne organizacije, brez individualne ali skupinske stimulacije. Organizatorji proizvodnje so v položaju, ki je najbližji najemniškemu odnosu, in to je danes eden največjih problemov na tem področju.

Zato moramo vložiti maksimalne napore, da se za vse službe in posameznike v njih najdejo merila za delo in naloge, ki jih opravljajo. V mnogih organizacijah so že našli rešitev in ocenjujejo posamezna dela.

Iz nedavnih obiskov vemo, da je to dalo odlične rezultate in odkrilo neverjetne rezerve. Samo, rešiti se moramo strahu pred prevelikim zaslužkom teh kadrov in smelo preiti na stimulacijo. Ta strah je največja pregraja, da za strokovne službe ne iščejo rešitev, tako se moramo v vsaki sredini boriti proti temu strahu. Če se v začetku ne določijo realna merila in odkrijejo velike rezerve, k čemer tudi težimo, pa ti kadri prično nerealno visoko služiti, potem je vsekakor potrebno zaostri kriterije, kakor se na primer tudi delavcem povišujejo norme v podobnih slučajih. Vendar zaostritev nikoli ne sme zatreti stimulacijo za boljše delo, za odkrivanje nadaljnjih rezerv.

Stimuliranje inovacij in iznajditeljstva je premalo izdelano v pravilnikih, še manj pa v praksi. Zaradi tega se mora bolj pogumno preiti k izdelavi pravilnikov za stimuliranje iznajditeljstva.

V tem v vseh republikah obstajajo dobre izkušnje, ki bi se lahko prenesle v organizacije, kjer takih izkušenj nimajo. Vendar se mora tudi tukaj razbiti strah od prevelikega zaslužka in se upreti primitivizmu, ki se večkrat pojavlja in celo napada tiste, ki ustvarijo dobre rezultate. Če je pravilnik dobro izdelan, potem vsak tak zaslužek prinese kolektivu velikokrat več. Zato je potrebno novatorje iz iznajditelje politično podpreti in se odločno braniti od primitivnih napadov.

Istočasno pa je potrebno bolj odločno izgrajevati socialno politiko in socialno zaščito tistih, ki objektivno niso v stanju, da ustvarijo poprečne zasluzke. Potrebno je jasno ločiti tiste, ki bi lahko, pa vendar ne zaslužijo, od tistih, ki tega resnično ne morejo, kar pa delavci v svoji sredini najbolj vedo. Sredstva skupne potrošnje so tisti regulator, s katerim se vodi socialna politika, če pa teh sredstev ni dovolj, se lahko tudi povečajo na račun osebnih dohodkov.

Sigurno, da vsa ta stališča ne dajo dovolj rešitev in odgovorov na množična vprašanja v zvezi z merili za delitev osebnih dohodkov in na vse tiste probleme, ki so tu navedeni in na katere praksa zahteva odgovor. Zato se moramo vsi orientirati na proučevanje pozitivnih rešitev, ki jih že imajo mnoge organizacije.

Norma — dokler se ne izdelajo ustrezna merila

Norma je do sedaj najštevilnejši faktor individualnih meril in z njo so se, po pravilu, vedno merile in tudi še danes, količine izvršenega dela. Če bi ostali samo na taki uporabi norme, brez njene vgraditve in korigiranja dohodka osnovne organizacije, če skozi to normo ni upoštevana: količina, kvaliteta, prihranek in vsesplošno koriščenje opreme, to pomeni tudi minulega dela, potem ona tudi vnaprej odraža najemniški položaj delavca. Ali mi tudi take norme ne smemo zavreči, dokler ne izdelamo odgovarjajoča merila, h katerim je potrebno takoj pristopiti in jih vnesti tudi v bodoče pravilnike.

V nekaterih primerih se lahko določi norma samo za skupino delavcev, oddelek ali službo, a ne vemo še merila za posameznike. Na večjih mestih so v taki skupini dali samo določena merila, in pustili delavcem, da to sami naprej dodelujejo. Sami so v grupi izdelali posamezna merila in iznašli več načinov, da se medsebojno ocenjujejo, da ocenijo vsako delo, doprinos k delu.

Analitična ocena delovnih mest je tudi pri nas v osnovi služila za izdelavo tarifnega pravilnika. Zaradi tega je analitično oceno delovnih mest potrebno zamenjati s sistemom utrjevanja enotnosti dela in nalog. Tak sistem je lahko tudi analitična ocena dela in nalog. A tudi taka ocenitev ne more biti neposredno merilo za osebni dohodek delavca, temveč je potrebno vedno meriti tudi rezultat dela.

Še danes nekje ocenjujejo osebnost in se na tej osnovi določi osebni dohodek. Nekateri institucije tudi sedaj nudijo načine razdelitve dohodka, kateri obdrži ocenitev osebnosti kot važen faktor za razdelitev osebnega dohodka. Zato je nujno potrebno povedati, da je to kopiranje tujih sistemov, kjer šefi ocenjujejo svoje podrejene, kar pa se v našem sistemu ne more uporabljati. Boriti se moramo za ocenitev dela in nalog, a ne osebnosti.

Posamezne delovne organizacije so uvedle stimulacijo za reden prihod na delo. Seveda to ne smemo podpirati, ker s tem popravljamo posledice, namesto da se odklanjajo vzroki. Mnoge izkušnje izkazujejo: kjerkoli je uvedno merjenje rezultata dela in stimulatívna delitev osebnega dohodka, ni problema z disciplino. In kjerkoli se nagrajuje za reden prihod na delo, ni zalaganje za delitev po delu in delitvi osebnega dohodka.

Pogojni delavec še danes nekje služi kot merilo posamezne razdelitve osebnega dohodka. Tu so po pravilu druga merila tekočega in minulega dela vnaprej izključena, tako da brez ozira na delo in dohodka v delu, vsak glede na svojo kvalifikacijo vnaprej vidi svoj osebni dohodek. Zato je nesprijemljiva uporaba pogojnega delavca v razdelitvi osebnega dohodka, in je potrebno takoj nadomestiti s stvarnimi merili rezultata dela in dohodka. Pogojni delavec lahko služi le za določena primerjanja.

● 165 IMPEJEVCEV NA TRIGLAVU

VESELO NA GORO, ZADOVOLJNI DOMOV!

Počitek se prileže

Ko se v tem času ves kolektiv IMP pripravlja na proslavo 30-letnice obstoja z rezultati mnogih delovnih zmag, razvoja in načrtov, so se tudi planinci čutili dolžne, da po svojih močeh pripomorejo k proslavam. Glede na to, da marsikje živimo v neprimeren okolju, iščemo čist zrak daleč izven naselij, po planinah, gorah. Tam si najdemo tudi razvedrilo in nabereemo novih moči za delovne naloge, skratka, vedno bolj bomo čutili potrebo, da se vračamo

v mirne koticke narave in v njeno lepoto.

Biti na naši najvišji gori je želja mnogih. Toda doseči ta cilj ni tako lahko. Priti peš skoraj 2900 metrov visoko ni enostavno, so pa zato želje močnejše od sposobnosti ter tako kljub težavam na poti morejo mnogi z vrha Triglava občudovati stotere vrhove gora, pa doline. Trud se torej poplača.

Tako je mislilo ob prijavih za pohod na Triglav tudi 190 članov IMP. Le 25 jih na dan

odhoda ni prišlo in tako se nas je nabralo za polne tri avtobuse in smo se 5. avgusta malo po 7. uri odpeljali na 3-dnevno »potepanje« po in med gorami, želeč si vse dobro in srečno. Lepo vreme smo pričakovali, vsi smo se počutili sposobne za naporno pot. Po uri in pol vožnje smo se ustavili v gozdu ob Rudnem polju. Po kratkem odmoru in okrepcilu se je vsaka organizirana skupina podala v strmine gozda, kamnita pot je opozarjala na

gorški svet. Vzponi in spusti so se vrstili, prispeli smo v kar veliko dolino pod planino Konjščica. Marsikdo je pokusil hladen potoček, toda pitje te vode smo odklanjali. Pred seboj smo imeli še strm vzpon, na vrhu te planine smo si privoščili krajši počitek, toda nizka megla nas je strašila, zato smo hiteli proti Velemu polju. Po skoraj triurni hoji smo prispeli do Vodnikovega doma, si privoščili daljši odmor, čaj in še kaj za moč, ki nas bo morala spet

kmalu spremljati v nove skalnate strmine. Te smo nekateri premagovali ob misli, kako bo z varnostjo pohoda, toliko novincev je bilo vmes, tam od otrok do — upokojenca. Za praske, žulje in še kako tako težavo smo imeli dve torbi prve pomoči in celo lavinskega psa smo premoogli. Kmalu po vzpenjanju proti Kredarici so pred soncem in okrog njega obviseli le oblaki in tako smo bili skoraj dve uri deležni sence, ki nam je pripomogla, da smo vsaj

IZJAVE UDELEŽENCEV POHODA

Pred zaključkom uspešnega izleta na gore sem povprašal nekaj udeležencev, da povedo svoje vtise, pripombe, ocene.

Najmlajša udeleženka, KAVČIČ Mihelca, stara 9 let, hči delavca v TOZD TRAA, je odgovorila: »Prvič sem bila na Triglavu leta 1975. Letos nisem šla na vrh, me očka ni pustil zaradi vetra. Hodim pa rada na gore.«

Najstarejši pohodnik PERČIČ Slavko, 66, je planinec že 40 let. Na Triglavu je bil 15-krat. Rekel je: »Ko imamo letos razne jubileje, naj bo tudi ta pohod v tem smislu. Zdi se mi, da je bila organizacija pohoda v redu, vodniki so bili dobri. Pa tudi podjetje zasluži pohvalo. Želim se še udeležiti takih pohodov, toda leta so tu, zato moram pohvaliti pomoč med potjo.«

Ing. ŠEGULA RADO, direktor TOZD TEN je izjavil: »Splošen vtis s pohoda dober. Razveseljivo je, da se je mladina tako številno udeležila tega pohoda. Želim, da bi taki izleti združevali ljudi iz naših TOZD, in obenem naj tudi doprinašajo k razvoju planinstva pri nas. Ob pripravi pohoda je bilo nekaj spodrsiljajev, toda ti gredo na račun posameznikov. Podpiram idejo, da se v IMP ustanovi planinsko društvo.«

LOČNIKAR Minka, TOZD TEN, je tudi že vrsto let planinka, zato je z veseljem pripravila 181 pohodnih zastavic ter po pohodu izjavila: »Zelo sem zadovoljna.«

PETERLIN Bogdan, 56, TOZD TEN je razložil svoje vtise tak ole: »Mladina po gorah premalo skupaj hodi, cepi se, kajti v skupinskem pohodu mladina najde razumevanja za starejše, če jim je treba pomagati, ker nimajo vsi enakih sposobnosti. Tako množična, 165-članska udeležba je preveč.«

STARIHA Ivan, 58, TOZD TRAA je na to pot šel prvič: »Pripravljen sem še obiskovati gore, ker so vabljive.«

Ing. TEŽAK Ivan, 52, TOZD TRAA, na Triglavu 8-krat, je takole povedal: »Ob pripravah na proslavo 30-letnice IMP se mi zdi ta pohod zelo privlačen, ker se tako izrazijo človekove vrline, tovarštvo, poznanstvo in pripadnost k IMP. Se pridružujem zamisli, da se v IMP ustanovi PD.«

Mag. oec. KOSI Alojz, 52, planinec od leta 1947, doma iz ravninskih predelov je razložil: »Predlagam, da se ustanovi PD glede na to, da je v gorah najbolj zdrava rekreacija. Z organizacijo pohoda zadovoljen. Želim, da bi obiskovali tudi druge gore. Na Pohorju predlagam, da bi dobili planinci svoj prostor, ko se uredi z adaptacijo objekta, ki ga imamo na voljo.«

FRANKOVIČ Zdenka, TOZD PM Koper. Kaj misli o pohodu: »Želela bi, da bi se jih iz 400-članskega kolektiva udeležilo več tega pohoda. Prišla sva dva planinca in trije novinci. Premalo, ker imamo toliko mladih. Predlagam ustanovitev planinske sekcije. Želimo, da bi v doglednem času postali sestavni del PD IMP. Ta pohod v Julijce je zelo uspel. Na vse so mislili, če je kdo zaostal, so mu pomagali. Želim, da bi postali ljubitelji gora, najprej nižjih, za kondicijo, potem pa hajd na višje gore.«

POŽAR Marjan, 36, TOZD TEN, planinec 22 let, je razložil svoje mnenje: »V kratkem času smo pripravili pohod, ki naj bo povod za ustanovitev PD v IMP. Tretjina udeležencev je vzela pohod za zanimiv. Želim, da bi organizirali pohode na druge gore. TEN ima največ pohodov, čez tri leta bi rad vodil jubilejni 10. pohod. Celo do 50% zaposlenih sodeluje na planinskem področju. Kdor je imel pripombe na pohod jih je imel zaradi kondicijske neprivravljenosti.«

Vodniki Arenšek Miloš, Mikoš Matjaž, Šubic Jaka, Horvat Aleš so izjavili: »Zadovoljni smo, glede na tako število ljudi drugič več vodnikov.«

Tudi organizatorji pohoda: Šubic Jože, Požar Marjan, Klančar Srečko, Vodnik Franc, Kastelic Robert so v glavnem zadovoljni.

FRAN VODNIK

Skupina električarjev na gradbišču v Brežicah

Monterji Elektromontaže pred hotelom Sremič v Krškem

TOZD ELEKTROMONTAŽA IN

V Krškem poleg jedrske elektrarne gradijo precej objektov, ki z njo nimajo nobene stične točke. Pri nuklearni elektrarni smo napeljali elektriko samo v barake za delavce tega gradbišča. Trenutno pa električarji TOZD Elektromontaža delajo v Krškem: v tovarni Đuro Salaj, na občinski stavbi, postaji ljudske milice, hotelu Sremič in stanovanjskih blokih, v Brežicah sodelujejo pri rekonstrukciji stanovanjskih blokov, prav kmalu pa bodo začeli tudi v Šentjerneju, kjer gradi Iskra novo proizvodno halo. Skoraj na vseh omenjenih objektih pa bodo ostale instalacije naredili monterji PMI iz Maribora.

GRADBINCI NE PAZIJO VEDNO DOVOLJ NA NAŠE INSTALACIJE

Pogovarjala sva se v mali kovinski baraki na gradbišču pred bloki, ki služi za skladišče materiala in garderobo, kjer se lahko preoblečejo — če dobijo prostor nekje v hiši, se morajo velikokrat seliti. Doma je iz Brezovice pri Mirni, pri nas je že 17 let.

»Na blokih nas dela 6. Stanujemo pri zasebnikih, nekateri v hotelu. V Krškem sem že od lanskega junija. Naredili bomo celotno elektroinstalacijo v novozgrajenih blokih,« je pripovedoval vodilni monter Ivan Medvešek in nadaljeval: »Največ težav imamo z gradbinci. Cevi polagamo v armaturo pred zalivanjem z betonom. Če delavci dovolj ne pazijo, se cevi prelomijo ali pa stisnejo. Že sam premik pomeni potem štemanje in tudi diskusije, kdo naj bi to naredil. Gradbincem je vseeno, kako se bo izvajala montaža naprej.«

Potrebne materiale jim na gradbišče redno dobavljajo. Nesreč pri delu zaenkrat še niso imeli. Včasih jih je premalo, ker jim tempo narekujejo gradbinci. Večkrat je treba delati tudi popoldne. Pogovarjali smo se tudi o drugih pogojih na gradbišču.

»Barake za nekaj ljudi ni vredno postavljati, pa tudi v vsaki ne bi hoteli monterji stanovati. Urejena je družbena prehrana, kjer se večinoma hranimo in kjer nas izkoriščajo. Prav tako tudi zasebniki izkoriščajo priložnost, da je trenutno v Krškem veliko delavcev in so vse zmogljivosti zasedene.«

NEUSKLAJENI PROJEKTI

Komaj nekaj sto metrov stran od blokov raste nov hotel Sremič. Investitor je Merkator, gradbena dela bo naredil novomeški Pionir (kot na blokih), celotne instalacije pa IMP. Projekti so že precej stari, projektant iz Izole, rezultate pa povedo naši monterji. Vodilni monter Srečo Zlugar: »Najprej smo delali na kulturnem domu, ki je poleg hotela in že gotov. Velik problem

v hotelu pa so projekti, oz. nesoglasja med projektanti. Tako smo že nekajkrat popravljali, ker se z narejenim ni nekdo strinjal, pa čeprav je bilo točno po projekti. Naši fantje stanujejo pri zasebnikih, tudi po štirje v sobi, kjer jim vodo zapirajo, itd., da ne govorim o cenah.«

Elektroinstalacije napeljuje v hotelu 20 monterjev, ki naj bi delo končali do 10. septembra. Malo so še pokritizirali skladišče, ki se včasih obnaša, kot da mu je vseeno, če bo določen material prišel na gradbišče pravočasno ali ne. Zdi se jim tudi, da operativa premalo skrbi za delo in ljudi. Najbolj pa jih je seveda zanimalo tisto, kar večino: kako bo z novim sistemom nagrajevanja, kako bodo ovrednotene delovne naloge.

Na gradbišču je tudi precej velika skupina mariborskih monterjev. Poskrbeli bodo za toplo in hladno vodo, ogrevanje in prezračevanje hotela. O stanovanju in hrani so povedali tako kot vsi doslej. Skupina monterjev klima naprav je prišla na gradbišče marca letos. Vodi jo vodilni monter Stanislav Žlavs.

»Pred nami je samo še fina montaža. Trenutno ne delamo nadur. Vsak petek odhajamo domov in se v ponedeljek vračamo. Projekti so nemogoči, večino problemov rešujemo sami, če hočemo, da bodo vse instalacije nekje normalno urejene.«

Kot je običaj, stike z njimi redno vzdržuje operativec, ki v Krško prihaja dvakrat, če je treba pa tudi večkrat tedensko.

»Material še dobivamo dokaj redno, gradbišče pa je neočiščeno. Šest naših, tu smo od februarja,« je pripovedoval Artur Rotner, vodilni monter vodovodnih instalacij.

V njegovi skupini dela tudi vodilni monter Franc Moder, ki je pri podjetju že 23 let.

»Pri delu so ovire, kot na vsakem gradbišču. Štemanje, projekti — to je že stara pesem. Bil sem po številnih gradbiščih po vsej Jugoslaviji. Vse smo naredili, nič ni težko, če ljudje hočejo.«

Za sobo plačam 50 din za noč, še dobro, ker je blizu gradbišča. Plačamo teden dni vnaprej, kdor noče, naj išče prenočišče drugje, če ga bo dobil,« zaključil vodilni monter.

Za centralno kurjavo je v hotelu zadolžen vodilni monter Jurij Kuh. »Zaključujemo, nekaj malega še ostane. Tokrat smo gradbince dohajali vsaj tu ni bilo težav.«

Tudi vseh šest kurjarjev stanuje pri zasebnikih. Na gradbišču so tudi moral popravljati in so se skupaj z drugimi monterji spraševali, kdo bo plačal? Da ne bo pomote. Zanje so bile ure že podpisane, saj napake ni naredili sami. In vendar mora ta dela nekdo plačati — jih bo bodoči gost, j

Skupina elektrimonterjev, ki so elektroinstalacije montirali v novozgrajene bloke v Krškem

Skupina mariborskih monterjev pred hotelom v Krškem

PMI V KRŠKEM IN BREŽICAH

bo investitor, ki uporablja družbena sredstva? Ali za to boli glava samo naše monterje, ki so zadnji v tej dokaj zapleteni verigi?, se postavljajo vprašanja, ki bodo najbrž ostala brez odgovora.

VELIKO PRAHU

Podobna stanovanjska stiska je tudi v Brežicah. Zato ni čudno, da nekateri monterji stanujejo v Bregani, drugi kdaj pa kdaj prespijo v avtomobilih, dva sta si pred blokom postavila šotor. Podobno je tudi s prehrano.

V osmih blokih bodo v celoti prenovili stanovanja in vse potrebne instalacije bodo naše delo — za kurjavo, plin in vodovod bodo poskrbeli monterji PMI, za elektriko pa monterji Elektromontaže.

Na gradbišču med blokii sta pripravljala cevi za centralno kurjavo Miroslav Kovačič in Branko Gole. V Brežicah delata tri mesece — od začetka del.

M. Kovačič pravi: »V skupini nas je osem do deset. Delo je malo bolj nerodno kot pri novogradnji, ker je veliko prahu. Delamo od šestih do šestih, ob petkih odhajamo domov.« Posebnega na gradbišču ni, hrana, stanovanje — vsak po svoje, velike izbire pa itak ni.

Elektrikarjev je na spisku 23, trenutno jih dela 15. Če bi začeli delati takrat, kot je bilo dogovorjeno, bi bili že gotovi. Stanovanja pa niso bila prazna in se je začetek premaknil. Vendar pa mora biti vse opravljeno do začetka ogrevalne sezone, ko bodo stanovanja vseljena. Naši monterji bodo napeljali elektriko, telefonske priključke, zvonice in TV priključke.

Skupino na tem gradbišču vodi vodilni monter Peter Jerele: »Glavni problem so stanovanja in hrana, popoldne ni toplega obroka. V stanovanjih se precej kadi, roki so kratki in se nam mudi. Material prihaja redno, veliko pa je sprememb in večkrat čakamo projektanta, da potrdi posamezne spremembe. Sedaj bomo morali delati tudi popoldne. 80% del je gotovih.«

Za vsa ta gradbišča pa pri Elektromontaži skrbi operavec Anton Krevs, ki je bil pri odgovoru na vprašanje, s kakšnimi problemi se srečuje, kratek: »Material, ki ga velikokrat ne moreš dobiti v predvidenem roku.«

Pripombe o neurejenih stanovanjskih razmerah monterjev vse bolj kličejo po enotni ureditvi teh vprašanj. Jasno je, da to ni enostavno, izvedljivo, razen tam, kjer je večje število monterjev in je gradbišče odprto več mesecev. Pripombe pa bodo verjetno tudi še potem.

TONÉ ŠTRUS

Prilaganje cevi pred blokom: Branko Gale (levo) in Miroslav Kovačič

Takole sta dva naša monterja rešila stanovanjski problem v Brežicah

KONKRETIZACIJA ZAKONA O ZDRUŽENEM

V JAVNI RAZPRAVI SO ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH, ZAKON O ORGANU SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE, ZAKON O VOLITVAH IN ODPOKLICU ORGANOV UPRAVLJANJA IN O IMENOVANJU POSLOVODNIH ORGANOV V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN ZAKON O REFERENDUMU IN DRUGIH OBLIKAH OSEBNEGA IZJAVLJANJA

Vsi trije zbori skupščine SR Slovenije so 6. julija letos sprejeli predloge za izdajo navedenih štirih zakonov. O osnutkih predlaganih zakonov pa bodo zbori skupščine SR Slovenije ponovno razpravljali jeseni, ko bo končana javna razprava, ki je prav sedaj v največjem zamahu. Tudi vsi mi moramo v tej javni razpravi sodelovati, toda ne samo zato, da bomo z novimi zakoni seznanjeni, ampak predvsem zaradi vsestranske sposobnosti uresničevanja nalog, ki jih bodo začrtali omenjeni zakoni.

Osnutki vseh štirih zakonov imajo dve bistveni stični točki: na eni strani pomenijo konkretizacijo določb zakona o združenem delu, na drugi pa pomenijo prisilni okvir, znotraj katerega naj delavci uredijo določene pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnimi splošnimi akti. Medtem ko je bila problematika, ki jo zajema osnutek zakona o delovnih razmerjih do sedaj že docela obdelana, pa pomenijo ostali trije osnutki dolgo pričakovano in dobrodošlo zapolnitev občutne praznine, ki je do danes vladala na tem zakonodajnem področju. Namen tega sestavka je seznaniti vse delavce naše delovne organizacije z glavnimi značilnostmi osnutkov štirih novih republiških zakonov in s tem prispevati k delu sindikata kot nosilca javne razprave ter pripraviti solidno podlago za uspešno uresničitev novih zakonov, posebno z izdelavo novih samoupravnih splošnih aktov.

ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH

Osnutek zakona o delovnih razmerjih je po eni strani izvirne republiške zakonodaje na področju delovnih razmerij, po drugi strani pa realizacija in konkretizacija zakona o združenem delu in zajema tako medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu kot tudi delovna razmerja delavcev, zaposlenih pri delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi, ki so lastnina občanov ter pri civilno-pravnih in fizičnih osebah. Delovni ljudje združujejo svoje delo v temeljnih organizacijah zato, da bi skupaj delali z družbenimi sredstvi, skupaj pridobivali dohodek in si ga potem razporejali tudi za svoje osebne dohodke. Osnutek zakona posega tudi v družbenoekonomske odnose v združenem delu, ko razčlenjuje v zakonu o združenem delu dokaj skopa določila o samoupravnem sporazumu o združevanju dela delavcev v TOZD kot »najvišjem« splošnem aktu v TOZD. Ko namreč delavci združujejo svoje delo v temeljnih organizacijah na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji, hkrati že določajo, kako in kaj naj se dela z družbenimi sredstvi, kako se bo z njimi gospodarilo in upravljalo.

Osnutek zakona o delovnih razmerjih je razdeljen na sedem delov. Prvi del obravnava temeljne določbe: kaj se šteje in kaj se ne šteje za delovno razmerje, načelo svobode sklepanja delovnega razmerja, o pravicah, dolžnostih in odgovornostih delavcev in drugo. Po osnutku se šteje, da delavec, ki opravlja za OZDčasno ali občasnodelo na

podlagi pogodbe o delu, ni v delovnem razmerju.

Drugi del osnutka obravnava medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu in je razdeljen na osem poglavij.

Prvo poglavje govori o sklenitvi delovnega razmerja, pogojih za sklenitev, pomembnejših proceduralnih vprašanjih, pripravnstvu in razporejanju delavcev. Osnutek zakona določa, da lahko sklene delovno razmerje vsakdo, ki izpolnjuje poleg splošnih pogojev tudi posebne zahteve, to pa so predvsem tiste, ki so določene v samoupravnem splošnem aktu TOZD. Izhodiščni akt za določanje takih posebnih pogojev je razvid ali katalog del in nalog z opisom njihove vsebine, zahtevane strokovne sposobnosti in delovne zmožnosti, morebitnih posebnih zahtev, delovnih pogojev, vrste odgovornosti in drugih sestavin, pomembnih za njihovo opravljanje in vrednotenje. Čeprav sta termina »delovno mesto« in »akt o sistemizaciji« že preteklost, pa je notorno, da je z organizacijskega in kadrovskega vidika potreben nek sistematično izdelan in vsebinsko prikazan razvid del in nalog, ki je po svoji vsebini tudi podlaga za objavljanje del in nalog z oglasom oziroma razpisom. Iz navedenega je jasno, da bo tudi vnaprej strokovna usposobljenost bistven pogoj za opravljanje del in nalog, iz osnutka pa, dalje, da se kandidat, ki ne izpolnjuje objavljenih pogojev izjemoma lahko razporedi na tako delo le za določen čas.

Po osnutku je med poglavitnimi pogoji za sklenitev delovnega razmerja pismena izjava kandidata (individualni poslovodni organ ni izjema), da pristopa k samoupravnemu sporazumu o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji, kar ni formalno administrativno opravilo, ampak akt združevanja dela, na podlagi katerega postane delavec — združeni delavec.

Osnutek določa v omenjenem poglavju tudi temeljno vsebino oglasa oziroma razpisa kot izpeljavo ustavnega načela, da sta vsakemu občanu pod enakimi pogoji dostopna vsako delo in vsaka funkcija v družbi z določbami o varovanju pravic udeleženih kandidatov, kar zagotavljata načeli javnosti in objektivnosti. Določa pa tudi izjeme od načela, da se vsako delo oziroma naloga oglašata s tem, da našteva devet primerov, ko se delovno razmerje lahko sklene tudi brez poprejšnjega oglasa oziroma razpisa (npr.: pripravnik-štipendist, nadomestilo začasnog odsotnega delavca, razporeditev delavca v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo (SOZD) iz ene TOZD v drugo TOZD oziroma v delovno skupnost v okviru iste DO oziroma SOZD).

Določbe osnutka jasno stremijo za tem, da se institucija poskusnega dela čim bolj omeji in jo nadomeščajo s »predhodnim preizkusom strokovne in druge delovne zmožnosti«. Postopek in primere mora urediti TOZD v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih. Uvedbo preizkusnega dela osnutek omejuje že s tem, da je to mogoče samo tedaj, če znanja in zmožnosti ni mogoče ugotoviti z že omenjenim predhodnim preizkusom.

Osnutek dalje uveljavlja načelo sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas, izjemoma pa dopušča tudi sklenitev za določen čas, kar pa mora biti v samoupravnem splošnem aktu vnaprej določeno v skladu s primeri, ki jih našteva osnutek.

Glede pripravnstva je zelo pomembna določba v osnutku, ki čas pripravnstva omejuje na najmanj šest mesecev in največ na eno leto. Osnutek povzema načelo zakona o združenem delu, po katerem je lahko delavec med trajanjem delovnega razmerja razporejen na vsako delo oziroma k vsaki nalogi, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti ter ga delno razčlenjuje s tem, da določa, da mora biti razporejanje delavcev urejeno tako, da je čim bolj povezano z ukrepi za čim bolj uspešno uresničevanje nalog iz samoupravnega sporazuma o temeljnih plana za čim bolj smotro organizacijo dela in poslovanja TOZD. Kot dosedanja zakonodaja, pa tudi osnutek nakazuje primere, ko je delavec dolžan opravljati delo oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi (višja sila), in ki so časovno omejena. Pri vsem tem pa osnutek jasno zahteva, kar bo treba v IMP slej ko prej urediti, da »delavec ne more biti razporejen na delo oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti.«

Drugo poglavje drugega dela osnutka obravnava pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v delovnem razmerju, ki jih določajo delavci svobodno in enakopravno s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji. Delavci v TOZD v sestavi iste delovne organizacije pa določijo s samoupravnim sporazumom o združitvi v DO skupne osnove in merila za urejanje posameznih pravic, obveznosti in odgovornosti, ki izvirajo iz skupnih interesov. Kot že navedeno, osnutek določa, natančneje kot zakon o združenem delu, kaj v glavnem vsebuje samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji. O uresničevanju posamičnih pravic, obveznosti in odgovornosti pa odloča delavski svet TOZD oziroma od njega imenovana komisija.

V omenjeno poglavje je zajet tudi delovni čas, glede katerega ni novosti, razen ene, ki pa pomeni radikalno spremembo v novih socialističnih odnosih: v primerih, ki jih določa samoupravni splošni akt v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v DO (SOZD), lahko delavke sklenejo delovno razmerje s krajšim delovnim časom od polnega delovnega časa, vendar ne zaradi posebnih pogojev dela, temveč le zaradi posebnega varstva delavke in matere (npr. dve delavki bi delali na delu oziroma nalogi, za katero je določen poln delovni čas). Osnutek z določenimi izjemami predvideva delo prek polnega delovnega časa (nadurno delo) (v varianti določa, da sme nadurno delo trajati največ 4 ure na dan oziroma 12 ur na teden), omejuje pa tudi dosedanje možnosti uvedbe nadurnega dela v proizvodnih TOZD.

V zvezi z odmori, počitki in dopusti, ki so usklajeni z mednarodnimi konvencijami, ustavo in

DELU V ŠTIRIH REPUBLIŠKIH ZAKONIH

zakonom o združenem delu, osnutek prinaša novost glede starejših delavcev, ki imajo pravico do daljšega letnega dopusta za 7 delovnih dni, če izpolnijo ali leta starosti (55 oziroma 50 let) ali določeno pokojninsko dobo (30 oziroma 25 let) s tem, da celoten letni dopust ne more biti daljši kot 37 delovnih dni. Po dosedanjih predpisih mora delavec izpolniti oba navedena pogoja.

V obravnavanem poglavju osnutek govori tudi o osebnih dohodkih, pri čemer povzema in razčlenjuje določbe zakona o združenem delu, da delavec pridobiva osebni dohodek glede na dosežene rezultate svojega dela in celotnega družbenega dela in glede na rezultate upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi, to se pravi, glede na doseženi dohodek TOZD. Poudarjena je obveznost delavcev v TOZD, da morajo sprejeti osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke in se sporazumeti z delavci v drugih TOZD v sestavi iste delovne organizacije o skupnih osnovah in merilih. Navedene določbe je treba razumeti tudi tako, da je iz meril in osnov razvidna odvisnost osebnih dohodkov ne samo od rezultatov tekočega dela, temveč tudi od gospodarjenja in upravljanja z družbenimi sredstvi.

Glede nadomestil za osebne dohodke daje osnutek okvirna načela, fiksno pa določa štiri primere, ko ima delavec pravico do nadomestila: dnevi državnih praznikov, ko se ne dela, čas letnega dopusta, čas bolniškega in porodniškega dopusta in čas, ko je delavec na strokovnem usposabljanju in izpopolnjevanju. Vse druge primere odsotnosti z dela, ko delavcu pripada nadomestilo, urejajo posebni zakoni, predvsem pa samoupravni splošni akti TOZD, ki naj urejajo tudi višino nadomestila osebnega dohodka z eno izjemo, ki jo določa osnutek: za praznične dni, ko se ne dela, pripada delavcu nadomestilo po osnovah in merilih, po katerih se mu določa osebni dohodek.

V zvezi z zajamčenimi osebnimi dohodki so posebej obdelani primeri, ko nastanejo motnje v poslovanju TOZD in primeri, ko ta posluje z izgubo. Osnutek je izpeljal načelo, da se za kritje zajamčenih osebnih dohodkov uporabijo najprej sredstva TOZD in delovne organizacije, v katero je ta TOZD združena, če pa ta sredstva ne zadoščajo, pa iz občinskega sklada skupnih rezerv in končno iz republiškega sklada.

Tretje poglavje osnutka obravnava varstvo pri delu. Osnutek med drugim predvideva, da so delavci v TOZD dolžni zagotoviti vsem delavcem, ki delajo ponoči, ne glede na dejavnost in spol, varstvo otrok, topel obrok, prevoz na delo in z dela in nadzorstvo s strokovnim mentorjem. Moški in ženske morajo biti pred škodljivimi vplivi in nevarnostmi, ki so v zvezi z njihovim delom, zaščiteni po enakih osnovah in po istih določbah, posebni varstveni ukrepi za ženske pa so z osnutkom utemeljeni tam, kjer vplivajo škodljivo na njihovo funkcijo materinstva. Osnutek je posvetil v tem poglavju pomembne določbe tudi posebnemu varstvu mladine, invalidnih oseb in starejših delavcev.

Četrto poglavje obravnavanega drugega dela je osnutek namenil odgovornosti delavcev, ki je posebno pomembno za realizacijo načela, da so delavci za svoje delo in za opravljanje svojih dolžnosti in za gospodarjenje z družbenimi sredstvi medsebojno odgovorni drug drugemu in tudi delavcem v OZD, s katerimi združujejo delo in sredstva. Pri disciplinski odgovornosti zavzema posebno pozornost nov ukrep denarne kazni, ki se sme po osnutku izreči največ do 10% zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka, vendar samo za hujše kršitve delovnih obveznosti, te

kazni pa se tudi ne smejo uporabiti za povečanje osebnih dohodkov. Pomembno novost beležimo tudi glede odškodninske odgovornosti, ko osnutek določa, da naj delavec, ki utрпи škodo pri delu ali v zvezi z delom, ne bo izpostavljen, da bo dokazoval, da je škodo utrpel po krivdi drugih delavcev, ampak so delavci v TOZD dolžni povrniti delavcu odškodnino za škodo, razen če se jim posreči dokazati, da je škodo v celoti ali deloma povzročil sam oškodovani delavec.

Peto poglavje obravnava prenehanje delovnega razmerja, pri čemer, izhajajoč iz zakona o združenem delu, našteva primere, ko delavcu preneha delovno razmerje po njegovi volji, proti njegovi volji, primere, ko mu lahko preneha delovno razmerje in končno prenehanje delovnega razmerja po samem zakonu. Pri slednjem je pozornosti vredna določba, po kateri preneha delavcu delovno razmerje po dopolnitvi polne pokojninske dobe 40 let (moški) oziroma 35 let (ženske), če pristojni organ TOZD glede na kadrovske potrebe ne odloči drugače.

Šesto poglavje zajema določbe o varstvu pravic delavcev. Po osnutku se pred organi v TOZD smiselno uporablja postopek pred sodišči združenega dela, če samoupravni splošni akt sam ne uredi postopka. Dalje je tu tudi predvideno, kdaj lahko posameznik v nujnih in neodložljivih primerih izdaja sklepe o začasnem razporejanju na drugo delo, nadurnem delu itd. Sicer pa ostajajo sestavine postopka varstva pravic, katerega »zunanja« inštanca je sodišče združenega dela, enake kot doslej z določenimi dobrodošlimi konkretizacijami, ki jih je začrtala dosedanja bogata samoupravna praksa.

Drugi del osnutka zaključujeta še dve poglavji: sedmo, ki govori o delu na domu ter osmo s posebnimi določbami.

Tretji del osnutka obravnava delovna razmerja med delavci, zaposlenimi pri delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov ter pri civilno-pravnih in fizičnih osebah. Ta delovna razmerja se urejajo s kolektivno pogodbo ter s pogodbo o delovnem razmerju, ki jo skleneta delavec in nosilec samostojnega osebnega dela. Osnutek tu ni prinesel bistvenih sprememb.

Četrty del osnutka govori o nadzorstvu, ki ga nad izvajanjem predpisov o delovnih razmerjih in samoupravnih splošnih aktov opravljajo občinski organi inšpekcije dela in republiški inšpektor dela.

Peti del osnutka obravnava začasno in občasno delo (pogodbe o delu) in ima nadvse pomembne določbe, ki naj pomagajo odpraviti brezposelnost.

Šesti del vsebuje kazenske določbe, sedmi pa prehodne in končne določbe, v katerih zavezuje delavce v OZD, da uskladijo svoja delovna razmerja in samoupravne splošne akte z določbami zakona o delovnih razmerjih najpozneje do 11. decembra 1978.

ZAKON O ORGANU SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Osnutek tega zakona izhaja iz načela, naj se s tem zakonom uredijo vsa temeljna vprašanja samo za organe samoupravne delavske kontrole v TOZD, za vse druge oblike združenega dela in sredstev, kot tudi za delovne skupnosti pa naj bi zakon imel le ustrezne sklicevalne oziroma premostitvene določbe, sklicujoč se na ureditev položaja in vloge tega organa v TOZD, vse drugo pa prepušča posebnim zakonom. Iz besedila izhaja povezanost samoupravne delavske kontrole z vlogo in sodelovanjem sindikata.

Osnutek navaja tri oblike uresničevanja samoupravne delavske kontrole delavcev, in sicer: neposredno, po organih upravljanja in po posebnem organu samoupravne delavske kontrole. Osnutek povzema določbo zakona o združenem delu, po kateri so organi samoupravne delavske kontrole obvezni v TOZD in drugih oblikah združevanja dela in sredstev ter neobvezni v delovni skupnosti (DSS) ter ustavno določbo o področjih in dejavnostih, ki jih nadzira organ samoupravne delavske kontrole.

V osnutku je poudarjeno, da ima vsak delavec kot tudi sindikat pravico in dolžnost, da organu samoupravne delavske kontrole dá pobudo za razpravljanje o opaženi pomanjkljivosti s področja nadzora tega organa. Dalje osnutek določa, na koga vse se ima ta organ pri svojem delu pravico obračati, koga mora obveščati (skupščine družbenopolitičnih skupnosti, družbeni pravobranilec samoupravljanja, SDK, organi inšpekcije, sindikat...). Določen je način volitev in odpoklica članov organa samoupravne delavske kontrole (člani se volijo v TOZD neposredno in s tajnim glasovanjem), ter položaj in vloga sindikata pri predlaganju in določanju kandidatov. Predvideni so dalje razlogi za odpoklic člana tega organa. Osnutek se glede volitev in odpoklica članov organa samoupravne delavske kontrole sklicuje na osnutek zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in imenovanju poslovnih organov v OZD, ki zadeva volitve in odpoklic delegatov v organih upravljanja OZD in drugih oblik združevanja dela in sredstev.

Organ samoupravne delavske kontrole ima pravico, da od organov organizacije oziroma skupnosti zahteva podatke in poročila, ima pravico vpogleda v vse listine itd. Osnutek tudi predvideva, komu ta organ sporoča svoje ugotovitve in kako postopa, če organ, na katerega je naslovil zahtevo za odpravo nepravilnosti, pomanjkljivosti ne odpravi.

Za pobudo, izraženo mnenje, pripombo ali predlog v zvezi z uresničevanjem samoupravne delavske kontrole nihče ne more biti klican na odgovor in tudi ne postavljen v manj ugoden položaj. Končno osnutek določa, da so člani organa samoupravne delavske kontrole za opravljanje svoje funkcije osebno odgovorni delavcem organizacije, kjer so bili izvoljeni.

ZAKON O VOLITVAH IN ODPOKLICU ORGANOV UPRAVLJANJA IN O IMENOVANJU POSLOVODNIH ORGANOV V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

Ta zakon naj bi določal postopek volitev in odpoklica delavskih svetov v TOZD in drugih OZD ter organov upravljanja v drugih oblikah združevanja dela in sredstev, urejal pa tudi nekatera vprašanja v zvezi z imenovanjem poslovnega organa v OZD.

Osnutek se deli na tri poglavja: splošne določbe, volitve in odpoklic organov upravljanja v OZD in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev, ter imenovanje poslovnega organa v OZD.

V splošnih določbah osnutek uveljavlja načelo, da je nosilec in organizator družbenopolitične dejavnosti pri volitvah v delavske svete SZDL v sodelovanju s sindikati in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, obenem pa določa, da sta SZDL in sindikat po svojih organizacijah konkretna organizatorja in izvajalca kandidacijskega postopka pri volitvah.

(Nadaljevanje na 20. strani)

KONKRETIZACIJA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

(Nadaljevanje z 19. strani)

V drugem poglavju osnutek povzema zakon o združenem delu: pravico voliti in biti voljen za delegata v delavski svet OZD ima vsak delavec, ki je sklenil delovno razmerje v TOZD. Z gledišča dosedanje dvoimne prakse je osnutek konkreten, saj poleg navedene splošne volilne pravice posebej določa volilno pravico učencev v gospodarstvu, kooperantov in samostojnih umetnikov oziroma delovnih ljudi, ki opravljajo kakšno drugo poklicno dejavnost in pri tem trajno sodelujejo v OZD. Posebej je določena tudi pravica učencev oziroma dijakov, da volijo in so lahko voljeni v organe upravljanja vzgojno-izobraževalne organizacije in ne nazadnje sodelovanje delavcev v delavskem svetu, ki sklenejo delovno razmerje za določen čas (sezonci).

Volitve delegatov v delavski svet TOZD razpisuje delavski svet TOZD najkasneje 30 dni pred potekom mandatne dobe, praviloma pa v začetku leta, najkasneje pa v 60 dneh od takrat, ko je ugotovljen zaključni račun TOZD. Osnutek vsebuje dokaj natančne določbe glede volilnih organov, kandidiranja, glasovanja pri volitvah, ugotavljanja izida glasovanja, nadomestnih volitev in odpoklica. Organizacija sindikata vodi kandidacijski postopek in določa kandidate v TOZD na podlagi predlogov, ki so dani na kandidacijskih konferencah v posameznih delih delovnega procesa. Volitve se opravijo po kandidatnih listah (delavci TOZD glasujejo o celotni kandidatni listi), pri čemer mora kandidatna lista za vsak del delovnega procesa obsegati najmanj toliko kandidatov, kolikor je treba izvoliti delegatov v delu delovnega procesa. Seveda ima osnutek tudi določbe glede pristojnosti in funkcij volilne komisije in volilnega odbora. Osnutek našteva primere, kdaj delegatu predčasno preneha njegova funkcija (smrt, prenehanje delovnega razmerja, odpoklic...) in obravnava nadomestne volitve (obvezne, če gre za edinega delegata iz dela delovnega procesa, če se število delegatov delavskega sveta zmanjša za tretjino...).

Postopek odpoklica delegatov je po osnutku zasnovan na enakih načelih kot postopek izvolitve.

Volitve delegatov v delavski svet delovne organizacije bodo v celoti potekale v TOZD po določbah, ki veljajo za volitve v delavski svet TOZD, razen nekaterih vprašanj, ki jih osnutek ureja posebej. Določbe o volitvah delavskega sveta v delovni organizaciji pa se, razen nekaterih izjem, uporabljajo tudi za ustrezen organ SOZD. Kar velja po osnutku za volitve in odpoklic delavskega sveta TOZD, velja tudi za delavski svet delovne skupnosti.

Posebno mesto v osnutku je posvečeno varstvu volilne pravice delavcev. Za zakonitost volitev in varstvo volilne pravice mora v TOZD skrbeti volilna komisija. Osnutek predvideva pravico do pritožbe prizadetih delavcev na sodišče združenega dela.

Določbe tega osnutka zakona o imenovanju poslovnih organov v OZD se nanašajo samo na OZD, za katere imenovanje poslovnih organov razpisno komisijo sestavljajo predstavniki OZD, sindikata in družbene skupnosti. Osnutek zakona določa omenjeno razpisno komisijo za imenovanje individualnega poslovnega organa v TOZD, ki opravlja dejavnost oziroma zadeve posebnega družbenega pomena, ter za imenovanje poslovnega organa v delovni in sestavljeni organizaciji združenega dela. Izgleda, da zakonodajalec tu ni šel po korakih večletne prakse, ki je »mešano« razpisno komisijo uvedla že celo na

vodilna delovna mesta, ki ne pomenijo poslovnega organa in ki ima svoj temelj v družbenem dogovoru.

ZAKON O REFERENDUMU IN O DRUGIH OBLIKAH OSEBNEGA IZJAVLJANJA

Referendum in druge oblike osebnega izjavljanja dobivajo po ustavi in zakonu o združenem delu novo veljavo in nov pomen, ker pomenijo realizacijo ideje o neposrednem odločanju delavcev in občanov o njihovih neodtujljivih družbenoekonomskih in drugih samoupravnih pravicah tako v OZD kot tudi krajevnih skupnostih, SIS itd. Osnutek med drugim — analogno zborom delavcev v združenem delu — obravnava tudi zbere delovnih ljudi in občanov, ki se sklicujejo »na terenu«, v krajevnih skupnostih. Dokončno seveda ni nikoli možno izčrpno navesti ali celo pravno urediti vseh oblik neposrednega izjavljanja, ki lahko nastanejo v praksi.

Poleg splošnih določb obravnava ta osnutek referendum posebej v družbenopolitični skupnosti in v krajevni skupnosti, posebej v TOZD in v drugi OZD ter posebej v samoupravni interesni skupnosti. Večina določb osnutka o referendumu je povzeta iz dosedanjega zakona o referendumu

in tu ni bistvenih novosti. Treba pa je opozoriti, da je najbolj problematičen referendum v samoupravni interesni skupnosti, ker se izmika možnostim neposrednega zakonodajnega urejanja zaradi izredne organizacijske pestrosti in same narave SIS.

Osnutek tega zakona obravnava v treh členih institucijo podpisovanja, ki naj bi se uveljavila kot splošna oblika neposrednega izjavljanja v OZD in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah in urejuje nekatera najbolj bistvena proceduralna vprašanja odločanja z uporabo te oblike, zlasti pa, kdaj je treba šteti za sprejete obravnavane odločitve.

Vsekakor moramo te štiri osnutke republiških zakonov, ki naj bi bili v jeseni sprejeti (število sprememb je odvisno od plodnosti javne razprave), šteti kot del uresničevanja zakona o združenem delu, del najširšega družbenega procesa, v katerega smo globoko posegli tudi v IMP, zato je efekt, ki naj bi jih imeli ti zakoni tudi v naši delovni sredini, odvisen zlasti in predvsem od tega, kako aktivno bomo sodelovali pri njihovem proučevanju in spremljanju javni razpravi.

ALEŠ ČERIN, dipl. iur.

Ing. Tone Kovič izroča zlato plaketo livarstva Valentinu Mendiževcu

ZLATA PLAKETA LIVARSTVA

V mesecu juliju je bila na skupščini mesta Ljubljane, skromna slovesnost ob priliki predaje zlatih plaket »Zasluga za razvoj livarstva«, ki so bile podeljene na V. jugoslovanskem kongresu livarstva, Split 77, posameznikom in delovnim organizacijam Jugoslavije, zaslužnim za razvoj livarstva.

Za področje SR Slovenije je plakete predal predsednik skupščine mesta Ljubljane ing. Kovič Anton.

Med odlikovanci je plaketo prejel tudi direktor TOZD Livarna Ivančna gorica Mendiževc Valentin za izredne zasluge pri razvoju livarstva, tako v lastni temeljni organizaciji kot na širšem področju livarstva v Jugoslaviji, saj že 4 leta uspešno vodi izvršni odbor Jugoslovanskega združenja livarn, vanj je včlanjenih 82 livarn ali 90 % livarskih kapacitet Jugoslavije.

Zlate plakete so bile podeljene tudi prof. dr. Cirilu Pelhanu in docentu dr. Milanu Terbižanu z metalurške fakultete v Ljubljani, predsedniku zveze sindikatov Slovenije ing. Janezu Barboriču, predsedniku mestne skupščine Ljubljane ing. Antonu Koviču, direktorju livarne Gorenja-Muta ing. Hrabrotu Strdinu in ing. Šolarju iz TAM Maribor.

Delovni kolektiv IMP Livarne Ivančna gorica vsem nagrajencem iskreno čestita, svojemu direktorju tov. Mendiževcu pa želi še mnogo plodnih let delovanja v livarski dejavnosti.

S. M.

● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI

PRIŠLI V MESECU JULIJU 1977

TOZD »Klima«, Ljubljana:

Gregec Dragutin
Lukša Josip
Podržaj Milan
Povše Franc
Friščič Vladimir
Petrovič Vlado
Lovrek Franjo
Horvat Adam
Štirn Gorazd
Matulin Marjan
Podobnik Srečko

TOZD »Ogrevanje — vodovod«, Ljubljana:

Hribernik Ivan
Jazbinšek Bojan
Katilovič Mato
Grdič Slavo

TOZD »SKIP«, Ljubljana:

Marinko Marjan
Skušek Bojan
Šefcēt Voca
Veselinovič Branko

TOZD »TRAA«, Ljubljana:

Bolha Ivan
Todorovič Božo
Golobič Ivica
Zibelnik Franc
Švajger Rudi
Štangar Jože
Suhadolčan Srečko
Zarič Ratibor
Nartnik Marko
Grom Andrej
Robida Janez

TOZD »Elektromontaža«, Ljubljana:

Kos Marjan
Čander Ivan
Baltič Izet
Smrekar Valantin
Ručigaj Marko
Zoretič Stane
Kiridič Kosara
Jambrošič Zlatko
Popović Niko
Barle Edvard
Petek Iztok
Baltič Ismet
Vadas Dragutin
Šestanjan Franjo
Žabčič Josip
Javornik Zdravko
Pleteršič Zlatko
Muc Anton
Kralj Franc
Macuh Andrej
Kobale Marjan

TOZD »TEN«, Ljubljana:

Rozina Jože
Kovačič Bojan
Martinc Franc
Šipelj Jože
Mamič Jože
Maček Tone
Jarkovič Branko
Lavtar Franc
Susman Jože
Maver Franc
Štefančič Marjan

TOZD »Dvigalo«, Ljubljana:

Klasič Ivan
Maravič Bogdan
Kocjan Bernarda
Čerimovič Emri
Bernard Rok
Kovač Stanko
Rus Mirko

Delovna skupnost strokovnih služb, Ljubljana:

Burnik Mirica
Kitič Ljudmila
Mauri Stanislav

TOZD »Projekt — montaža«, Koper:

Stanšćak Janko
Radovac Srečko
Haramija Milan
Crevatin Bruno
Pavletič Rino
Rogelja Stojan
Jerman Zvezdan
Pucer Valter
Božič Darij

Rožnik Drago
Habjan Stanko
Tomažič Ivan

TOZD »Projekt — montaža — inženiring«, Maribor:

Kovač Adolf
Bombek Anton
Gorišek Dušan
Slekovec Miran
Kavaš Marjan
Beber Marjan

TOZD »TIO«, Idrija:

Hladnik Silvij
Krapež Evstahij

Kržišnik Vladimir
Krstič Božidar
Majnik Ciril
Lampe Marjan
Sladič Alojz
Dolinar Peter
Gosler Silvester
Gruden Ludvik
Jež Jožef
Gnezda Julijan
Kacin Andrej
Rejc Ivan
Štraus Janko
Tušar Stanislav
Bogataj Silvester

(Nadaljevanje na 22.strani)

● PREDSTAVLJAMO VAM MIROSLAVA ZIDARJA

PROJEKTANT IN KINOLOG

Človek je v davnini udomačil psa, da se je z njegovo pomočjo lažje preživljal in branil pred divjimi zvermi. Danes psov ne potrebujemo ne iz prvega, ne drugega razloga, ampak iz čisto drugačnih nagibov. Za različne potrebe je človek vzredil razne pasme psov. Za dobrega psa morate danes odšteti kar čedno vsoto denarja, sploh še, če se v njegovem rodovniku najdejo kakšna znana imena.

Med slovenskimi kinologi (rejci psov) je dobro poznano ime Miroslav Zidar, ki je predsednik strokovnega sveta kinološke zveze Slovenije, član njenega izvršnega odbora in urednik revije Kinolog. Po poklicu strojni tehnik, zaposlen na delovnem mestu samostojni projektant v TOZD Projektivni biro, je pri IMP že od leta 1961. Pogovor je tekel predvsem o njegovem »popoldanskem« delu, o delu s psi, o naši kinologiji in problemih, s katerimi se srečuje.

— **Koliko časa se že ukvarjate s kinologijo?**

»Triindvajset let. Stari starši so imeli psa in tako se je začelo. Od takrat sem imel že veliko psov, največ nemških ovčarjev in tudi drugih. Če računam, da sem vodil trinajst tečajev, v vsakem je bilo od dvajset do petdeset psov, je šlo skozi mojo šolo že nekaj sto psov.«

— **Imate vedno samo enega psa?**

»Možnosti vzrejanja nimam, zato se vedno odločim za psa in to enega, ker dva vzameta preveč časa. Če hočete imeti dobrega psa, morate biti veliko z njim.«

— **Kaj bi morali ljudje ob nakupu psa upoštevati?**

»Psa naj kupi le tisti, ki bo ob delu z njim užival. Vedeti je treba, kaj od psa želimo, kje ga bomo imeli. Pes v stanovanju je drugače vzgojen, se drugače

»obnaša« kot pes, ki je veliko sam v pesjaku.«

— **Kje ste pridobili kinološko znanje?**

»V glavnem sem se izobraževal sam. Starejši kinologi svoje znanje niso bili pripravljeni posredovati mladim. Zato sem se učil, ko sem treniral psa. Svoje ugotovitve sem kasneje preverjal v strokovni literaturi. Edini, ki mi je veliko pomagal, je bil nestor slovenske kinologije, pokojni Teodor Drenig.«

Tov. Zidar je tudi avtor knjige »O psih«, edinega dela pri nas, ki strokovno obdeluje vzrejo in osnove šolanja psov. Knjiga je bila zelo dobro ocenjena tudi s strokovnega vidika. Izšla je že tretja izdaja (vsakokrat 2.000 izvodov), pripravljen pa je tudi prevod v srbohrvaščino.

— **Kdaj ste pomislili, da bi napisali knjigo?**

»Že omenjeni Teodor Drenig je izdal dva priročnika za delo službenih psov, izdajo tretjega je zaupal meni. Razmišljal sem, kaj bi še dodal in tako se je po dveh letih trdega dela rodila knjiga. Če bi takrat vedel, koliko dela me čaka, se najbrž ne bi lotil tako obsežne materije.«

— **Ste urednik revije Kinolog, kinološki sodnik in poleg tega še šolate svojega psa, kako za vse to najdete čas?**

»Zasebnega življenja nimam. Ko končam delo v podjetju, začnem drugo, ki se od prvega mnogo razlikuje, kar tudi pripomore, da nisem preveč utrujen. Sicer bo pa treba začeti skrbeti tudi zase.«

— **Zgodi se, da morate določene stvari urediti tudi dopoldne, oz. vas več dni ni — kako rešujete to?**

Za vsako odsotnost vzamem redni dopust, tudi po urah, manjše zamude pa doprinesem v popoldanskem času.

Miroslav Zidar s svojim Larse-nom

Tu posebnih težav nimam, saj vedno najdemo rešitev, prvo pa je seveda delo, ki zaradi kinoloških obveznosti ne sme trpeti.«

— **Kako na splošno ocenjujete našo kinologijo in vzrejo nemških ovčarjev še posebej?**

»Brez dvoma je slovenska kinologija v naši državi najbolj organizirana. Pri vzreji nemških ovčarjev, od leta 1970 delamo načrtno, se je kvaliteta psov izboljšala, spremljajo pa jo hibe, ki se ob hitrem vzponu nujno pojavijo.«

Najbrž ni treba posebej poudarjati, kako pomembna je lahko vloga dobrih psov pri splošnem ljudskem odporu. Dobre pse pa lahko pričakujemo le od dobrih kinologov, ki ne gledajo vzrejanja samo skozi dinar, svojega prostega časa skozi nadure in znajo uspehe pri delu priznati tudi drugim. Eden takšnih kinologov je tudi naš sodelavec Miroslav Zidar.

T. ŠTRUS

● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI

(Nadaljevanje z 21. strani)

Blaznik Peter
Čuk Rudi
Čadež Bernard
Prezelj Ivan
Sedej Marijan

SODELAVCU V SLOVO

V torek, 12. julija 1977 smo pospremili na zadnjo pot na Novo groblje v Beogradu sodelavca Milorada Stevanovića, serviserja v Beogradu.

Kruta bolezen ga je iztrgala iz naših vrst v njegovih najlepših letih, ko si je komaj dobro ustvaril dom in družino.

Tov. Stevanović Milorad-Mičo se je rodil 3. 3. 1932 v Ugljeviku. Po izučitvi poklica je bil zaposlen v vrsti podjetij. V TOZD TEN-u se je zaposlil 1. 9. 1967 kot servisjer za področje Srbije in Črne gore.

Tov. Mičo se je zelo prizadevno vključil v delo na servisiranju in montaži naših na-

prav. Njegovo marljivo delo je pripomoglo k pridobivanju novih poslovnih partnerjev in do tega, da so naše izdelke spoznali tudi na področju Srbije, Vojvodine, Črne gore.

Vsi ki smo Mičo poznali, smo vedeli, da ni bil samo poslovni sodelavec, ampak je bil tudi zelo dober in iskren tovariš z vsemi, ki so z njim sodelovali. Med prijatelji je kazal vselej tiste vrline človeka, ki se odlikujejo po odkritem značaju in veselju do dela.

Ne bomo te zlahka pozabili, Mičo!

Nam in marsikateremu poslovnemu partnerju boš ostal v spominu kot človek in tovariš, kateremu smo dolžni izreči le zahvalo in priznanje za tvoje delo.

Ohranili te bomo v lepem spominu.

Kolektiv
IMP — TOZD TEN

Lazar Evgen
Blaznik Valentin
Hribar Ivan
Kenda Miroslav
Peternelj Albin
Korenč Franc
Pečirer Stanko
Vončina Albin
Šuligoj Viktor
Šen Roman
Žejn Alojz
Ferjančič Ivan
Menard Ciril
Šubic Marko
Carl Miroslav
Peternel Miroslav
Eržen Valentin
Poljanec Marijan
Marinac Marijan
Vehar Robert
Treven Dušan
Zelenc Samo
Medved Matjaž
Troha Pavel
Červ Roman
Velikajne Janja
Gantar Zdenka
Logar Herman
Rejec Metod
Kovač Izidor
Bogataj Damijan
Vogrič Miro
Pirc Marija
Božič Branko
Tratnik Emil
Bevk Aleksander
Menard Miran

TOZD »Livarna«, Ivančna gorica:

Glavič Jožica
Karajič Ale
Gregorič Nada
Ramič Omer
Muminović Dževad
Šahbegović Dževad
Ramič Arif
Plankar Jože
Berdajs Marjan
Ramič Hasan
Zrinič Šimo

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj:

Kampl Jože
Mlakar Ivan
Sirc Martin
Hojnik Zlatko
Zupančič Marjan
Meznarič Bojan
Cimerman Vlado
Plejšek Janez
Gašparič Anton
Murko Franc
Čeh Anton
Mislovič Janko
Šamperl Marjan
Nedeljko Viktor

PRIŠLI V MESECU JUNIJU

TOZD »Ogrevanje-vodovod«, Ljubljana:

Brodarič Dragutin — mont. del.
Tomažin Ivan — monter
Tomšič Stanko — monter
Osvald Viktor — monter
Anžur Franc — transp. del.
Gašparut Rajmut — mont. del.
Novak Željko — monter
Čolnik Joško — nabav. ref.
Kremžar Valentin — spec. monter
Mekiš Jožef — mont. del.
Regina Erika — kalkulnat
Korošec Stane — monter

TOZD »TRAA«, Ljubljana

Petek Josip — KV strugar
Perkunič Avguštin — PK strugar
Setnikar Andrej — KV stroj. ključ.

Zalar Alojz — sam. ref. za zun. trg.
Cenko Ljubomir — PK strugar
Igreč Ivan — KV ključ.

TOZD »TEN«, Ljubljana

Škoda Slavko — pom. ključ.
Krhlikar Stane — mont. vezalec
Hrovat Ludvik — ključ.
Bajuk Dušan — ključ.

TOZD »Dvigalo«, Ljubljana

Seničar Bojana — risar

TOZD »Klima«, Ljubljana

Tipič Jože — KV ključ.
Jemec Boris — PK pom. klj.
Bernetič Ivan — KV strugar
Munibari Hasan — projektant
Knavc Josip — sam. detajlist
Omahen Marko — KV monter
Lukša Gabriel — KV monter
Marn Martin — pom. teh. risar
Gramc Vladimir — KV mont.
Furdi Branko — KV mon.
Kavčič Marjan — KV mont.

TOZD Družbeni standard Ljubljana

Šturm Doroteja — NK delavka
Kepić Marija — NK delavka
Plečko Edita — NK delavka

Delovna skupnost strokovnih služb, LJUBLJANA

Kafol Ratomir — dipl. ekonomist
Doberšek Milena — šola za oblik.
Korošec Milena — ekon. fak.
Emri Jože — ekonomist

TOZD »Projekt-montaža-inženiring« Maribor

Grauf Borut — stroj. inž.
Strelec Janez — KV mont.
Dovečar Anton — teh. kont.
Dajčman Dušan — NK delavec
Žuran Marjan — KV mont.
Čolič Muradif — NK delavec
Bučer Branko — NK delavec

TOZD »Projekt-montaža« Koper

Dželilović Rifer — KV mont.
Gnezda Jože — KV mont.
Lapajna Radovan — KV mont.
Novak Karmen — OŠ
Ristič Vanda — OŠ
Simsič Dušan — inž. stroj.
Valentič Vili — NK delavec

TOZD »TIO«, Idrija

Ogrič Alojzij — SS konstruktor
Bizjak Marijan — VS sam. raz.
Mrak Valter — PK spec. ključ.

TOZD »Livarna«, Ivančna gorica

Plankar Alojz — NK delavec
Novakovič Trivun — NK delavec
Mladenović Drago — NK delavec
Mililjančević Ljubiša — NK delavec
Pečjak Jože — NK delavec

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj

Strelov Franc — mont. ogr. napr.
Sagadin Janez — mont. ogr. napr.
Habjanič Branko — mont. ogr. napr.
Mohorko Vlado — ključ.
Klinc Jože — vod. inst.
Gril Drago — NK delavec
Schmidt Konrad — NK delavec
Kozoderc Martin — el. inst.
Petek Zdravko — ključ.

TOZD »Panonija«, Murska Sobota

Lapoša Alojz — KV klepar
Ošljaj Alojz — NK delavec
Grabar Janez — KV a tomeh.
Štof Ivan — NK delavec
Kološa Ludvik — NK delavec
Vuzem Franc — NK delavec
Kuhar Anton — KV avtomoh.
Koren Slavko — kv stroj. ključ.
Maček Stanko — KV avtomoh.
Ferenček Venčeslav — NK delavec
Torma Jožef — PK strugar
Korošec Anton — KV avtoklepar

Gomboc Anton — KV stroj. ključ.
Botjan Štefan — KV avtomoh.
Horvat Slavko — NK delavec
Žalig Jože — NK delavec
Pintarič Andrej — NK delavec
Dominko Jože — NK delavec
Titan Alojz — NK delavec
Zarka Jožef — NK delavec
Vratarič Koloman — KV avtomoh.
Jonaš Štefan — KV avtomoh.
Erjavec Jože — PK del.-varilec
Horvat Jože — NK delavec
Ficko Jurij — NK delavec
Horvat Franc — NK delavec
Zadravec Štefan — PK pleskar
Devetak Zlatko — KV str. ključ.

DARKO PIRC

Neizprosno zlo današnjega časa — prometna nesreča, je iz naše sredine nepričakovano iztrgala mladega sodelavca Darka Pirca.

Rodil se je v Velikih Laščah 31. 12. 1955 in se po končani osemletki odločil za poklic elektroinstalaterja. Pri Industrijsko montažnem podjetju,

TOZD Elektromontaža se je zaposlil leta 1973 in kot elektroinstalater delal po raznih montažah na terenu. Usodnega dne je bil med svojimi sodelavci na delovišču TERMIKE Škofja Loka, in vest, da Darka ne bo več na gradbišču, ker mu je usoda preprečila njegove želje in vse načrte, ki jih je imel, je bila nesprejemljiva, toda resnična.

Poznali smo ga kot dobrega sodelavca, nesebičnega tovariša, ter perspektivnega mladega delavca in vedrega družabnika, ki je ob svojem delu našel tudi čas za dodatna izobraževanja, vendar njegovi načrti so ostali le v zasnovi.

Od nepozabnega sodelavca smo se poslovili 18. julija 1977 na ljubljanskih Žalah in ohranili ga bomo v najlepšem spominu.

SODELAVCI TOZD
ELEKTROMONTAŽA

— ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI — ODŠLI ● PRIŠLI —

ODŠLI V MESECU JULIJU 1977**TOZD »Klima«, Ljubljana:**

Tratnik Emil, prem. v TOZD TIO
Lelkič Ivan, v JLA

TOZD »Ogrevanje, vodovod«, Ljubljana:

Zadnikar Alojz, upokojitev
Brus Tomaž, na lastno željo
Pogačar Leopold I, upokojitev
Tomažin Jože, umrl
Bevk Aleksander, prem. v TOZD TIO
Božič Branko, prem. v TOZD TIO
Pretnar Jože, na lastno željo
Žgajnar Drago, na lastno željo
Lebar Tomaž, na lastno željo
Štergelj Karla, na lastno željo
Sokol Vjekoslav, sklenil delovno

razmerje
Novak Drago, sklenil delovno razmerje

Grdan Josip, sklenil delovno razmerje
Komič Ismet, sklenil delovno razmerje
Križman Marjan, sklenil delovno razmerje

Romih Milan, sklenil delovno razmerje
Zorc Albin, sklenil delovno razmerje

Kopše Leopold, sklenil delovno razmerje
Prevalšek Marjan, sklenil delovno razmerje

Jovič Boris, sklenil delovno razmerje
Hatze Branko, sklenil delovno razmerje

Kramžar Tone, sklenil delovno razmerje
Maček Drago, sklenil delovno razmerje

Sodja Bojan, sklenil delovno razmerje
Šestan-j-Perič Vlado, sklenil delovno razmerje

Frlin Ivan, sklenil delovno razmerje
Bobnar Andrej, sklenil delovno razmerje

Križan Zdravko, sklenil delovno razmerje
Višnjič Branko, sklenil delovno razmerje

Petkovič Vinko, sklenil delovno razmerje
Doljšak Janez, ni sklenil delovnega razmerja

Dovečer Ivan, ni sklenil delovnega razmerja
Kmec Josip, ni sklenil delovnega razmerja

Horvat Ivica, ni sklenil delovnega razmerja
Seliškar Matjaž, ni sklenil delovnega razmerja

Plantak Josip, ni sklenil delovnega razmerja
Šafarič Josip, ni sklenil delovnega razmerja

Kukar Ivan, ni sklenil delovnega razmerja
Golubič Vlado, ni sklenil delovnega razmerja

Grm Sašo, ni sklenil delovnega razmerja
Kavran Dražen, ni sklenil delovnega razmerja

Sklepič Josip, ni sklenil delovnega razmerja

TOZD »SKIP«, Ljubljana:
Dimitrijevič Dragan, negat. ocena poizk. dela

Ramič Zlatko, na lastno željo
Bostič Vojmir, sporazumno

TOZD »TRAA«, Ljubljana:
Rolih Srečko, na lastno željo
Štangar Jože, sklenil del. razmerje
Zibelnik Franc, sklenil del. razmerje
Švajger Rudi, sklenil delovno razmerje

Jovič Slobodan, na lastno željo
Hebar Amalija, na lastno željo
Bevcer Jože, premestitev
Suhadolčan Srečko, sklenil del. razmerje

Nartnik Marko, sklenil delovno razmerje
Robida Janez, sklenil delovno razmerje

Grom Andrej, sklenil delovno razmerje

TOZD »Elektromontaža«, Ljubljana:
Habuš Josip, na lastno željo
Hadrovič Valent, v JLA

Peterlin Cveto, na lastno željo
Pirc Darko, umrl

Burkelj Franc, na lastno željo
Baltič Izet, sklenil delovno razmerje
Baltič Ismet, sklenil delovno razmerje

Barle Edvard, sklenil delovno razmerje
Jambročič Zlatko, sklenil delovno razmerje

Petek Iztok, sklenil delovno razmerje
Popovič Niko, sklenil delovno razmerje

Vadas Dragutin, sklenil delovno razmerje
Žabčič Jože, sklenil delovno razmerje

Zoretič Stane, sklenil delovno razmerje
Šestan-j-Franjo, sklenil delovno razmerje

Kralj Franc, sklenil delovno razmerje
Macuh Andrej, sklenil delovno razmerje

Muc Anton, sklenil delovno razmerje
Javornik Zdravko, sklenil delovno razmerje

Pleteršič Zlatko, sklenil delovno razmerje
Kobale Marjan, sklenil delovno razmerje

Blažič Slobodanka, na lastno željo

TOZD »TEN«, Ljubljana:
Jovanovič Emil, na lastno željo
Stevanovič Milorad, umrl

Jokovič Darko, na lastno željo
Lavtar Franc, sklenil delovno razmerje

Šusman Jože, sklenil delovno razmerje
Maver Franc, sklenil delovno razmerje

Štefančič Marjan, sklenil delovno razmerje
Jarkovič Branko, sklenil delovno razmerje

Maček Tone, sklenil delovno razmerje
Mamič Jože, sklenil delovno razmerje

Kovačič Bojan, sklenil delovno razmerje
Rozina Jože, sklenil delovno razmerje

Martinc Franc, sklenil delovno razmerje
Šipelj Jože, sklenil delovno razmerje

TOZD »Projektivni biro«, Ljubljana:
Jazbinšek Bojan, prem. v TOZD OV

TOZD »Projekt — montaža — inženiring«, Maribor:
Detiček Darko, v JLA

Gorišek Stanislav, na lastno željo
Vinter Andrej, na lastno željo
Dajčman Dušan, na lastno željo

TOZD »Projekt — montaža«, Koper:
Tomažič Danilo, na lastno željo
Mahnič Dorjano, na lastno željo
Debernardi Silvester, na lastno željo

Bubnič Alojz II, v JLA
Jerman Zvezdan, sklenil delovno razmerje

Pucer Walter, sklenil delovno razmerje
Božič Darij, sklenil delovno razmerje
Rožnik Drago, sklenil delovno razmerje

Habjan Stanko, sklenil delovno razmerje
Tomažič Ivan, sklenil delovno razmerje

TOZD »Livarna«, Ivančna gorica:
Retar Janez, na lastno željo
Milijančević Ljubiša, na lastno željo
Mladenovič Drago, na lastno željo
Cvrtkovič Alojz, na lastno željo
Muminovič Dževad, na lastno željo
Šahbegović Dževad, na lastno željo

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj:
Primožič Marjan, izključitev
Petek Franc, upokojitev
Cajnko Stanko, ni sklenil delovnega razmerja

Galič Stanko, ni sklenil delovnega razmerja
Jurgec Stanislav, ni sklenil delovnega razmerja

Stöckl Jože, ni sklenil delovnega razmerja

ODŠLI V MESECU JUNIJU 1977

TOZD »Ogrevanje-vodovod«, Ljubljana:
Gabrovšek Tomaž — v JLA

TOZD »TRAA«, Ljubljana:
Berend Josip — odp. del.
Dovč Boris — v JLA
Klešnik Franc — odp. del.
Čuček Božidar — sam. prek.
Igreč Ivan
Jeras Ivo

TOZD »TEN«, Ljubljana:
Grm Marko — v JLA
Uršič Jože — odp. del.
Čuden Viktor — v JLA
Ahlin Jože — v JLA
Grum Anton — potek. uč. pog.
Hrovat Ludvik — potek uč. pog.
Bajuk Dušan — potek uč. pog.

TOZD »Dvigalo«, Ljubljana:
Murgelj Janez — v JLA

TOZD »Klima«, Ljubljana:
Kedmenec Vlado — v JLA
Hostnik Miran — v JLA
Pajek Ivan — v JLA
Šipun Stjepan — v JLA

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj:
Korže Branko — na last. željo
Bratušek Franc — na last. željo
Matjašič Iztok — na last. željo
Frček Albert — na last. željo
Kavčević Zvonko — v JLA
Ivančič Anton — v JLA
Primožič Milan — v JLA

TOZD »Panonija«, Murska Sobota:
Gonza Anton — samov.
Kovač Stanislav — odp. del.
Štof Ivan — na last. željo
Rous Jože — v JLA
Roškar Franc — samov.
Bunderla Milan — samov.
Ilič Drago — na last. željo
Emri Jože — prem. v TOZD DSSS

TOZD »Družbeni standard«, Ljubljana:
Kovačič Stanka — spor.
Djordjevič Mirjana — sporaz.

Delovna skupnost strokovnih služb:
Zalar Alojz — prem. v TOZD TRAA

TOZD »Projekt-montaža-inženiring«, Maribor:
Donko Marjan — sporaz.
Šilak Jožef — sporaz.
Šiško Drago — sporaz.

TOZD »Projekt-montaža«, Koper:
Prodan Bruno — potek uč. pog.

TOZD »TIO«, Idrija:
Lapajne Ivan — sporaz.
Rupnik Ljubomir — sporaz.

TOZD »Livarna«, Ivančna gorica:
Lavrič Matija — sporaz.
Škufca Silvo — sporaz.
Silič Ibraga — sporaz.
Kacjan Anton — sporaz.
Mandelj Ciril — sporaz.
Papež Ciril — sporaz.

TOZD »Elektrokovinar«, Ptuj:
Korže Branko — na last. željo
Bratušek Franc — na last. željo
Matjašič Iztok — na last. željo
Frček Albert — na last. željo
Kavčević Zvonko — v JLA
Ivančič Anton — v JLA
Primožič Milan — v JLA

TOZD »Panonija«, Murska Sobota:
Gonza Anton — samov.
Kovač Stanislav — odp. del.
Štof Ivan — na last. željo
Rous Jože — v JLA
Roškar Franc — samov.
Bunderla Milan — samov.
Ilič Drago — na last. željo
Emri Jože — prem. v TOZD DSSS

KONEC MESECA JULIJA JE BILO V
NAŠEM PODJETJU ZAPOSLENIH 6.357
DELAVCEV, OD TEGA 701 UČENCEV V
GOSPODARSTVU IN 45 DELAVCEV V
INOZEMSTVU.

UPAMO, DA SE NOVOSPREJETI DE-
LAVCI PRI NAS DOBRO POČUTIJO.

PRIJETEN DOPUST V FIESI

Náš počitniški dom v Fiesi bi lahko primerjali z marsikaterim hotelom. Urejenost doma je zgledna. Ker je sorazmerno blizu, se zanj odloči kar precej naših delavcev. Ta naš počitniški dom je odprt tudi za vse praznike in nekateri predlagajo, da bi ga odprli skozi vse leto, ker bi bilo zanj tudi v »mrtvi« sezoni precej zanimanja.

In kdo je v Fiesi v drugi polovici letošnje sezone? Dom je polno zaseden. Upravnik, tov. Aleksander Potrato pripoveduje: »Oskrba je zaenkrat še kar zadovoljiva. Upravnik mora pač biti hiter in iznajdljiv. Ne vem, kako bi bilo z mesom, če ne bi imeli pazinske klavnice in trgovskega podjetja Nanos iz Postojne. Piranska občina ne dovoli povečati cene mesu, zato ga ne dobimo. Sicer pa ima IMP tudi prednost, ker je redni plačnik. Čez hrano doslej ni bilo pritožb, razen, da so obroki preobilni. Doslej še ni bilo gosta, ki bi se pritoževal. Dom je urejen, vendar pa bo treba popraviti pod-

porni žid, ob koncu sezone pa popraviti tudi vodovodne instalacije, strojno oprati ves tapison v domu in pregledati centralno kurjavo. V nekaterih izmenah pride precej mladih in bi skoraj morali imeti disco klub.«

Posebne zabave v Fiesi ni. V velenjskem domu je trikrat tedensko ples. Upravnik je dobil tudi Slavnikove ponudbe za izlete, za katere, pa po njegovem, ni zanimanja, ker so slabo organizirani. Precej dopustnikov pa se odpelje z gliserjem ob torkih in petkih v Trst.

V pritožni knjigi ni posebnih pripomb, nekaj mnenj sem prepisal in jih nepoprav-

ljene objavljamo. Z enim od gostov sva se pogovarjala po kosilu.

»Stanovanje je v redu, hrana dobra. Ob desetih je že vse »mrtvo«, čeprav bi nekateri še ostali. Kakšna miza za namizni tenis bi bila dobrodošla, ker sedaj težko prideš na vrsto. Postrežba je dobra, cena sprejemljiva. Morje je precej umazano, plaža popolnoma neurejena, v vodi je veliko ježev.« je pripovedoval Črtomir Premru, elektromehaničar, zaposlen v TOZD Dvigalo. Dopust v Fiesi je preživel z družino in se je za ta kraj odločil na prijateljevo priporočilo.

Da pa sodelavci lahko lepo preživijo dopust, mora nekaj delavcev krepko poprijeti, da so obroki dobri in ob pravem času, da je vse tako kot mora biti.

»Lani smo bile v kuhinji štiri, letos smo tri. Pripomb zaenkrat še ni bilo. Še tisti, ki

NEKAJ ZAPISOV IZ KNJIGE PRIPOMB:

»Zapuščamo dom s popolnim zadovoljstvom. Hrana in postrežba odlična. Še si želimo podobnega dopusta.« (družina Spreitzer)

»Proti pričakovanju smo imeli kopalno vreme in si pridobili počitniško barvo. Za dobro počutje je poskrbela odlično kuhana in servirana hrana. Obroki so bili obilni in pestro pripravljene. Menimo, da bi bilo treba posvetiti nekaj več pozornosti vzdrževanju stavbe — instalacije ipd.« (družina Fakin, Ljubljana)

»Po desetih dnevih dopusta zapuščamo štiri družine počitniški dom IMP Fiesa, zadovoljni glede postrežbe, hrane in vremena. Imeli bi morda le željo, da se malenkostno popravijo ključavnice in vrata. In še naša velika želja za prihodnji dopust — AVTOMATZA KAVO. Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj, celotnemu osebju za omogočeno dobro počutje.« (sledijo podpisi gostov sobe 18, 19, 22).

so lani nergali, so letos ostali brez pripomb. Prostege časa nimamo, doslej sem se dvakrat kopala popoldne. V kuhinji bi morale biti štiri, da bi delo normalno teklo,« je pripovedovala kuharica Bla-

žena Omahen, ki pravi tudi, da se v Fiesi počuti kot doma. Jasno je, da povsod, kjer dela skupaj več ljudi, prihaja do posameznih težav, ki pa na rezultate dela ne smejo vplivati.

Ekipa, ki skrbi za dobro počutje gostov v Fiesi

Črtomir Premru z družino — prvič na dopustu v Fiesi

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP — Industrijskega montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 6.660 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Rudi Bukovec, Anton Križan (glavni urednik), Anton Šturm (odgovorni urednik), ing. Vinko Kuder, ing. Janez Trost, ing. Vanc Učakar, Jože Weig. Tisk: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRJ, št. 421-1/72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Upam, da bomo ob končnem obračunu letovanja lahko zapisali, da smo v Fiesi sklenili še eno uspešno sezono, uspešno predvsem po tem, da so bili ljudje zadovoljni, da so se dobro počutili, da bodo radi še prišli. Ob tem je finančni rezultat drugotnega pomena.